

ZAŁĄCZNIK NR 2A
DO UCHWAŁY NR .....
RADY MIASTA BRAŃSK
Z DNIA .....

MIASTO BRAŃSK

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA BRAŃSK

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

BRAŃSK 2021

Spis treści

1. WSTĘP	5
2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ	7
3. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	8
4. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY	10
4.1. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	21
5. KIERUNKI OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	21
5.1. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU	21
5.2. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD EKSPLOATACJI SUROWCÓW I REKULTYWACJI	26
5.3. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY GLEB	26
5.4. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH	27
5.5. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I OCHRONY PRZED HAŁASEM	28
5.6. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATYCZNYCH	29
6. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	30
6.1. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW	31
6.2. OBIEKTY UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW	32
6.3. ZASADY OCHRONY ZASOBÓW ARCHEOLOGICZNYCH	33
7. KIERUNKI ROZWOJU I OCHRONY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	34
8. KIERUNKI ROZWOJU I OCHRONY LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	35
9. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI	36
10. KIERUNKI ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ..	39
11. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM	41
11.1. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	41
11.2. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	42
12. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M ² , OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	42

13.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH MIASTO ZAMIERZA SPORZADZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	43
14.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW	43
15.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	44
16.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	45
17.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH	45
18.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	45
19.	OBSZARY ZDEGRADOWANE	45
20.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	46
21.	UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ.....	46
22.	SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM	48

1. WSTĘP

Kierunki polityki przestrzennej danej jednostki samorządu terytorialnego muszą wynikać przede wszystkim z charakterystycznych tylko dla niej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego przedstawionych w pierwszej części niniejszego studium a także muszą uwzględniać ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Głównym zadaniem o charakterze ponadlokalnym, które dotyczy miasta Brańsk jakie wynika z planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego (PZPWP), jest dostosowanie infrastruktury systemu elektroenergetycznego na napięciu WN 110kV do obecnych i przyszłych potrzeb zagospodarowania województwa. Są to inwestycje obejmujące budowę stacji WN/SN, budowę linii WN 110kV, budowę linii elektroenergetycznej SN 15 kV. Ponadto wg. PZPWP na terenie miasta Brańsk planuje się rozbudowę łączności teleinformatycznej dla potrzeb administracji publicznej wszystkich gmin. W odniesieniu do wiejskich obszarów funkcjonalnych, do których zaliczono miast Brańsk PZPWP wskazuje na:

1. racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej wraz z poprawą struktury i jakości przestrzeni produkcyjnej,
2. rozwój i modernizację przemysłu rolno-spożywczego,
3. organizację struktury osadniczej obszarów wiejskich oraz poprawę i rozwój zagospodarowania małych miast, infrastruktury turystycznej i wypoczynkowej
4. poprawę warunków życia w małych miastach.

Wszystkie ww. cele powinny być realizowane z poszanowaniem walorów środowiska kulturowego i przyrodniczego gminy.

Niniejsze studium a dokładnie określone poniżej kierunki zagospodarowania przestrzennego sformułowane zostały w sposób w pełni uwzględniający określone powyżej wytyczne wynikające z PZPWP. Ponadto określone poniżej kierunki zagospodarowania przestrzennego są spójne z priorytetami określonymi w Planie Odnowy Miasta Brańsk oraz celami wyznaczonymi w Programie Rewitalizacji dla Miasta Brańsk, jak również w znacznym stopniu stanowią kontynuację polityki przestrzennej zawartej w dotychczas obowiązującym Studium.

Także w oparciu o wyniki analizy uwarunkowań, determinujących obecny stan zagospodarowania miasta, zostały wskazane kierunki rozwoju i zagospodarowania przestrzennego, w tym uwarunkowań wynikających z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Do głównych czynników mających na nie wpływ należą:

- 1) kierunki rozwoju określone w dotychczas obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk oraz przeznaczenie terenów określone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk oraz jego zmianach,
- 2) dotychczasowy sposób zagospodarowania,
- 3) prawne i lokalne uwarunkowania dotyczące ochrony środowiska i przyrody,
- 4) stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- 5) uwarunkowania społeczne w tym wyniki prognozy demograficznej,

- 6) wyniki opracowanego bilansu terenów,
- 7) układ sieci dróg publicznych,
- 8) złożone wnioski mieszkańców,
- 9) uzbrojenie terenu w sieci infrastruktury technicznej,
- 10) występowanie obiektów zabytkowych,
- 11) sytuacja ekonomiczna gminy.

Wymienione uwarunkowania wraz z innymi czynnikami mającymi wpływ na określenie kierunków rozwoju miasta Brańsk zostały zawarte w części „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” niniejszego Studium. Jednak zanim powstała ww. część „Uwarunkowania” sporządzono opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru miasta Brańsk oraz opracowanie pt. „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Brańsk”, które określa główne potrzeby z zakresu rozwoju miasta a także definiuje demograficzne, środowiskowe i ekonomiczne możliwości jego rozwoju. Dzięki takiej kolejności określenia poszczególnych uwarunkowań możliwa była analiza szeregu zagadnień z zakresu:

- integracji działań mających na celu tworzenie warunków dla zrównoważonego i wielofunkcyjnego rozwoju miasta,
- poprawy jakości życia mieszkańców,
- dbałości o walory kulturowe miasta w tym obiekty zabytkowe,
- wyspecjalizowania rolnictwa,
- rozwoju turystyki, infrastruktury społecznej i technicznej.

W ten sposób opracowano diagnozę obecnej sytuacji miasta Brańsk i określono kierunki rozwoju obejmujące określenie wytycznych, zaleceń, ograniczeń a także zakazów w zakresie gospodarowania przestrzenią miasta.

Po dokonaniu analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego można stwierdzić, iż realizacja przyjętej polityki przestrzennej będzie następować głównie poprzez:

- 1) poprawę jakości życia mieszkańców między innymi dzięki rozwojowi w zakresie gospodarki, wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną a także poprzez zapewnienie powszechnej dostępności usług i informacji,
- 2) wyspecjalizowanie poszczególnych podmiotów lub ich grup w zakresie rolnictwa, turystyki i terenów wypoczynkowo-rekreacyjnych oraz przetwórstwa rolno-spożywczego, przy jednoczesnym rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości,
- 3) zachowanie i dbałość o walory krajobrazowe i kulturowe obszaru miasta w celu zachowania równowagi przyrodniczej i powiązań ekologicznych przy jednoczesnym rozwoju turystyki.

2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa politykę przestrzenną gminy wiążąc jej organy przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, politykę przestrzenną gminy określa się poprzez ustalone w Studium:

- 1) uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:
  - a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
  - b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- 2) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- 3) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 4) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 5) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- 7) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
- 8) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 9) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 10) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- 11) obszary zdegradowane;
- 12) obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu;
- 13) zasady i kierunki zagospodarowania w zakresie obrony cywilnej, które powinny być zgodne z ustaleniami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego uchwalonego Uchwałą nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 roku oraz przepisami odrębnymi.

Dla zachowania przejrzystości określonej polityki rozwoju przestrzennego gminy zawartej w szczegółowo opisanych w dalszej części dokumentu kierunkach rozwoju formułuje się następujące **ogólne kierunki zagospodarowania przestrzennego dla miasta Brańsk:**

- 1) intensyfikacja zabudowy nastąpi głównie poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy w obszarach o zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej,
- 2) utrzymany zostanie charakter miasta o cechach wiejskich przy jednoczesnej dbałości o walory przyrodnicze i kulturowe a także rozwój rolnictwa wyspecjalizowanego,
- 3) nastąpi rozwój terenów przemysłowych związanych z przetwórstwem rolno-spożywczym, terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, w sposób umożliwiający funkcjonowanie potencjalnym inwestorom, przy jednoczesnym zachowaniu wykształconej struktury funkcjonalno przestrzennej miasta, gdzie tkanka miejska wyraźnie oddziela się od niezabudowanych terenów rolnych i leśnych,
- 4) nastąpi rozwój usług związanych z turystyką, sportem, wypoczynkiem i rekreacją w ramach rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Ze względu na brak audytu krajobrazowego dla województwa podlaskiego przy określaniu w Studium kierunków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta oraz w przeznaczeniu terenów nie uwzględniono wytycznych, które mogłyby określać.

3. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Określone kierunki rozwoju miasta Brańsk należy traktować jako wytyczne wynikające ze szczegółowych analiz, jednak przedstawione w sposób dostosowany do skali opracowania. Ostateczne określenie granic poszczególnych obszarów nastąpi po dostosowaniu treści studium do treści mapy zasadniczej na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Biorąc powyższe pod uwagę formułuje się następujące wytyczne dotyczące interpretacji treści niniejszego Studium, które należy uwzględniać przy opracowaniu planów miejscowych:

- 1) granice terenów o poszczególnych funkcjach przedstawione na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” mogą być uszczegółowione na etapie realizacji planu miejscowego po uprzednim uwzględnieniu przepisów odrębnych, ewidencji gruntów, uwarunkowań prawnych i aktualnego zagospodarowania,
- 2) możliwe jest, aby kierunek wskazany w Studium, jako uzupełniający, w planie miejscowym na części tego terenu pełnił rolę przeznaczenia podstawowego (dominującego). Wówczas dla takiego terenu parametry zabudowy powinny być zgodne z parametrami dla funkcji wyznaczonej w studium,
- 3) podane w niniejszym Studium wskaźniki i parametry zabudowy na etapie sporządzania planu miejscowego można zweryfikować i dokonać ich zmiany, jednak nie więcej niż o 15% wartości podanych w Studium,
- 4) podane w niniejszym Studium wskaźniki i parametry zabudowy nie dotyczą obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, które nie zostały wskazane oddzielną funkcją

- w kierunkach zagospodarowania przestrzennego, a które mogą być wskazane odrębnym przeznaczeniem na etapie opracowania planu miejscowego,
- 5) zaleca się ustalenie w planie miejscowym większego udziału powierzchni biologicznie czynnej niż zostało to wskazane w wytycznych dla poszczególnych terenów, jeśli takie parametry wynikają z istniejących podziałów działek i obecnego stanu zagospodarowania danego terenu,
  - 6) w przypadku istniejącej zabudowy, której parametry nie są zgodne z zapisami Studium, a nawet znacznie je przekraczają, dopuszcza się na etapie sporządzania planu miejscowego usankcjonowanie obecnego stanu zagospodarowania, przy czym nie należy zwiększać wartości stanu istniejącego,
  - 7) za zgodne ze Studium uznaje się przyjęcie ustaleń w planach miejscowych, które utrzymują dotychczasowe przeznaczenie terenu, sposób zagospodarowania, użytkowania i zabudowy,
  - 8) w przypadku wyznaczania na etapie planu miejscowego terenów obejmujących istniejące drogi publiczne dopuszcza się zmniejszenie ich normatywnych szerokości, jeżeli wynika to z obecnego stanu zagospodarowania działek sąsiednich i działki drogowej oraz jest zgodne z przepisami odrębnymi,
  - 9) układ komunikacyjny wyznaczony na rysunku Studium składa się z drogi krajowej, drogi wojewódzkiej oraz dróg powiatowych i gminnych. Uzupełnienie sieci o drogi gminne oraz wewnętrzne, (jeżeli wynika to z potrzeby zagospodarowania terenów oraz nie stoi to w sprzeczności z przepisami odrębnymi) a także doprecyzowanie przebiegu sieci drogowej może nastąpić na etapie planu miejscowego, dopuszcza się również zmianę kategorii drogi oraz likwidację drogi,
  - 10) w sytuacji rezygnacji ze wskazanej na rysunku Studium drogi gminnej należy wskazać w tym miejscu przeznaczenie ustalone dla terenów położonych w sąsiedztwie likwidowanej drogi,
  - 11) zaleca się aby obsługa komunikacyjna terenów budowlanych usytuowanych wzdłuż drogi krajowej nr 66 odbywała się za pośrednictwem dróg bocznych (dojazdowych, lokalnych) wyznaczonych wzdłuż drogi krajowej,
  - 12) należy dążyć do wykształcania zespołów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej tak, aby ograniczyć występowanie konfliktów pomiędzy tymi terenami,
  - 13) na etapie sporządzania planu miejscowego w razie konieczności należy doprecyzować występowanie bądź przebieg stref ochrony konserwatorskiej i innych elementów dziedzictwa kulturowego, jak również występowanie i przebieg sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
  - 14) we wszystkich wyznaczonych terenach przewidujących rozwój zabudowy dopuszcza się wskazanie w planie miejscowym ogólnodostępnych parkingów zapewniających obsługę terenów sąsiednich,
  - 15) przy terenach cmentarzy dopuszcza się wskazanie na etapie planu miejscowego parkingów zapewniających obsługę cmentarza,
  - 16) we wszystkich wyznaczonych terenach przewidujących rozwój zabudowy dopuszcza się w celu ochrony walorów przyrodniczych i środowiskowych wyznaczenie terenów istniejących zbiorników wodnych, stawów oraz zieleni naturalnej i urządzonej,
  - 17) w odniesieniu do terenów, dla których Studium wprowadza zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, a które w procedurze sporządzenia planu miejscowego nie uzyskają

zgody na przeznaczenie tych gruntów na cele nieleśne, dopuszcza się pozostawienie ich w dotychczasowym użytkowaniu, niezależnie od ustaleń kierunków Studium,

- 18) przy lokalizacji nowej zabudowy należy zachować dbałość o jej dostosowanie do walorów architektonicznych, gabarytów i detali zabudowy historycznej,
- 19) we wszystkich wyznaczonych terenach przewidujących rozwój zabudowy, a szczególnie w terenach gdzie funkcjonują obiekty użyteczności publicznej, dopuszcza się na etapie planu miejscowego wyznaczenie obiektów z zakresu obrony cywilnej, w tym m.in. awaryjne ujęcia wody, budowle ochronne dla ludności, elementy systemu ostrzegania i alarmowania ludności;
- 20) przy sporządzaniu planu miejscowego, określając przeznaczenie terenów należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych, w tym m.in.:
  - a) w zakresie sytuowania zabudowy w odległości 50 m i 150 m od terenów cmentarzy,
  - b) w zakresie zagospodarowania terenów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
  - c) w zakresie odległości budynków od dróg publicznych,
  - d) w zakresie zachowania pasa technologicznego od linii średniego i wysokiego napięcia,
  - e) w zakresie ograniczeń wynikających z przebiegu linii radiowej wraz ze strefą ochronną,
  - f) w zakresie wymagań obrony cywilnej.

Miasto Brańsk posiada pełne pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dlatego aktualizacja Studium może powodować, iż w niektórych przypadkach obowiązujące obecnie plany miejscowe do czasu ich zmiany nie będą zgodne z nowym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Sytuacja taka jest naturalna i wynika z ustawowo przyjętej kolejności opracowania dokumentów planistycznych.

Zatem po uchwaleniu nowej edycji Studium należy dążyć do uzyskania pełnej spójności dokumentów planistycznych, poprzez systematyczną zmianę obowiązujących planów miejscowych, w obszarach gdzie występują niezgodności pomiędzy ustaleniami planu a kierunkami wyznaczonymi w nowym dokumencie Studium.

4. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

W oparciu o uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, w tym zwłaszcza zasoby przyrodnicze oraz strukturę osadniczą miasta, zostały wskazane główne kategorie terenów, które wyróżnione zostały ze względu na określone kierunki rozwoju. Wskazane kierunki rozwoju określają najważniejsze wytyczne do tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym główne i uzupełniające kierunki rozwoju oraz wskaźniki zagospodarowania jak powierzchnia biologicznie czynna czy powierzchnia zabudowy. Określone zostały również dla części terenów podstawowe zasady zagospodarowania. Łącznie wszystkie wytyczne muszą być uwzględnione w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w których określone

zostanie na ich podstawie dokładne przeznaczenie terenów. Wyznaczone kierunki rozwoju miasta wpisują się w 3 podstawowe typy obszarów cechujące strukturę przestrzenną miasta Brańsk. Są to:

I – obszary zurbanizowane

II – obszary rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

III – obszary turystyczno-rekreacyjne wraz z doliną rzeki Nurzec

Obszary zurbanizowane – obejmują sferę mieszkalno-usługową. Stanowią one obszary o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w których koncentruje się zabudowa mieszkalna wielorodzinna, jednorodzinna i zagrodowa oraz usługi z zakresu obsługi mieszkańców, w tym usługi publiczne. Wyżej opisaną zabudowę uzupełniają tereny o charakterze produkcyjno-usługowym. Licznie występująca zabudowa zagrodowa podkreśla wiejski charakter miasteczka jednak stopniowo jest ona zastępowana zabudową mieszkaniową jednorodziną. Zgodnie z opracowanym bilansem terenów oraz wyznaczonymi kierunkami rozwoju miasta Brańsk obszary te będą w dalszym ciągu koncentrować zabudowę mieszkalną jednorodziną oraz zagrodową. W znacznej mierze w tych obszarach rozwijać się będą również usługi, w szczególności z zakresu podstawowej obsługi mieszkańców.

Obszary rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej – to strefa produkcji rolniczej i leśnej, obejmująca największą część miasta. W obszarach tych dominuje rolnicze użytkowanie gruntów oraz sporadycznie występuje rozproszona zabudowa zagrodowa. Strefa ta podkreśla wiejskie cechy charakteru miasta. W obszarach tych przewiduje się przede wszystkim dalszy rozwój rolnictwa szczególnie w kierunku jego specjalizacji, lokalizację gospodarstw rolnych, czy obiektów obsługi produkcji rolniczej. Przewiduje się także wprowadzenie zalesień gleb słabszych w celu poprawy jakości leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz docelowo zwiększenia lesistości gminy.

Obszary turystyczno-rekreacyjne wraz z doliną rzeki Nurzec – obejmują tereny zbiornika wodnego oraz sąsiadujące z nim tereny usług turystyki związanych z rekreacją, sportami wodnymi przeznaczonymi do wypoczynku zarówno dla mieszkańców jak i turystów. Uzupełnieniem wcześniej opisanych terenów jest dolina rzeki Nurzec, której znaczna część stanowi obszary szczególnego zagrożenia powodzią. W obszarze tym należy minimalizować możliwość lokalizacji zabudowy kubaturowej, a jako główny kierunek rozwoju utrzymać łąki i pastwiska w ramach terenów rolniczych oraz tereny zieleni naturalnej. Dzięki temu dolina nie zostanie zabudowana i będzie stanowić doskonały element kompozycyjny krajobrazu, który dodatkowo uatrakcyjni tereny zbiornika wodnego oraz towarzyszące mu tereny usług turystyki.

Szczegółową strukturę przestrzenną miasta prezentują wyznaczone następujące tereny rozwojowe:

- 1) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ – MW**
- 2) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – MWU**
- 3) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – MU**
- 4) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY ZAGRODOWEJ – M**
- 5) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY USŁUGOWEJ – U**

- 6) TERENY ROZWOJU ZABUDOWY USŁUG SAKRALNYCH – UK
- 7) TERENY ROZWOJU ZABUDOWY TURYSTYCZNEJ, KULTUROWEJ ORAZ USŁUGOWEJ – UT
- 8) TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW SPORTU I REKREACJI – US
- 9) TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – PU
- 10) TERENY ROZWOJU OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH – ELEKTROWNIA FOTOWOLTAICZNA – PEF
- 11) TERENY ROZWOJU RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH - ZD
- 12) TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ – ZP
- 13) TERENY CMENTARZY – ZC
- 14) TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH – WS
- 15) TERENY LASÓW – ZL
- 16) TERENY ZALESIEŃ – ZLZ
- 17) TERENY ROLNICZE ORAZ ZIELENI ŁĄKOWEJ – R
- 18) TERENY PARKINGÓW – KS
- 19) TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ – IT

Dla wskazanych wyżej terenów określone zostały główne i uzupełniające kierunki rozwoju. Do terenów dobrane zostały także odpowiednie wskaźniki i zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania. Wytyczne te obowiązują łącznie z pozostałymi kierunkami rozwoju miasta określonymi w dalszych rozdziałach oraz łącznie z wytycznymi w zakresie interpretacji zapisów studium przy sporządzaniu planów miejscowych.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ – MW

1) Główne kierunki rozwoju:

- a) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) zabudowa usługowa, obejmująca m.in. handel, rzemiosło i usługi nieuciążliwe,
- b) zabudowa usług publicznych i prospołecznych obejmująca m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, administracji, kultury oraz sportu i rekreacji,
- c) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
- d) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- e) zieleń naturalna i urządzona;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 60% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 25% działki budowlanej;

4) Pozostałe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – dachy płaskie, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 35°,
- b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – MWU

1) Główne kierunki rozwoju:

- a) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i zabudowa usługowa (o charakterze komercyjnym i publicznym),

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
- b) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- c) zieleń naturalna i urządzona;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 65% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 25% działki budowlanej;

4) Pozostałe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – dachy płaskie, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 35°,
- b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ –

MU

1) Główne kierunki rozwoju:

- a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- b) zabudowa usługowa, obejmująca m.in. handel, rzemiosło i usługi nieuciążliwe,
- c) zabudowa usług publicznych i prospołecznych obejmująca m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, administracji, kultury oraz sportu i rekreacji;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) zabudowa zagrodowa w tym agroturystyka,
- b) zabudowa rekreacji indywidualnej;
- c) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
- d) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- e) zieleń naturalna i urządzona;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 60% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30% działki budowlanej;

4) Pozostałe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – dachy płaskie, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°, do uszczegółowienia na etapie planu miejscowego,
- b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY ZAGRODOWEJ –

M

1) Główne kierunki rozwoju:

- a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- b) zabudowa zagrodowa w tym agroturystyka;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) zabudowa usługowa, obejmująca m.in. handel, rzemiosło i usługi nieuciążliwe,

- b) zabudowa usług publicznych i prospołecznych obejmująca m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, administracji, kultury oraz sportu i rekreacji,
- c) zabudowa obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych,
- d) zabudowa rekreacji indywidualnej,
- e) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
- f) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- g) zieleń naturalna i urządzona;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 65% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 25% działki budowlanej;

4) Pozostałe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – dachy płaskie, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°, do uszczegółowienia na etapie planu miejscowego,
- b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY USŁUGOWEJ – U

1) Główne kierunki rozwoju:

- a) zabudowa usług komercyjnych i rzemiosła,
- b) zabudowa usług publicznych;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) utrzymanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej wyznaczonej w obowiązujących planach miejscowych,
- b) place publiczne, w tym zachowanie placu publicznego na działkach nr 1983/4 i 2279,
- c) zabudowa usług sportu i rekreacji,
- d) lokale mieszkalne związane z prowadzoną działalnością,
- e) zieleń naturalna i urządzona,
- f) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
- g) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 60% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30% działki budowlanej;

4) Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
- b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy,
- c) realizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² na obszarach oznaczonych na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY USŁUG SAKRALNYCH – UK

1) Główne kierunki rozwoju – obiekty do sprawowania kultu religijnego wraz z obiektami towarzyszącymi;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) usługi oświaty, edukacji i kultury,
- b) lokale mieszkalne związane z głównym kierunkiem rozwoju,
- c) zieleń naturalna i urządzona,
- d) ciągi piesze, parkingi,
- e) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

3) Zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 60% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30% działki budowlanej;

4) Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
- b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY TYRYSTYCZNEJ, KULTUROWEJ ORAZ USŁUGOWEJ – UT

1) Główne kierunki rozwoju - zabudowa usługowa, w tym z zakresu turystyki, rekreacji i kultury;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) zieleń naturalna i urządzona,
- b) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
- c) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 40% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50% działki budowlanej;

4) Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
- b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW SPORTU I REKREACJI – US

1) Główne kierunki rozwoju – zabudowa usług sportu i rekreacji oraz terenowe obiekty sportu i rekreacji;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) zabudowa usługowa z zakresu handlu detalicznego, gastronomi, administracji, wyłącznie jako towarzysząca usługom sportu i rekreacji,
- b) zabudowa usług z zakresu obsługi ruchu turystycznego,
- c) zieleń naturalna i urządzona,
- d) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
- e) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy - 40% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 40% działki budowlanej;

4) Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu

- a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
- b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – PU

1) Główne kierunki rozwoju:

- a) zabudowa obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,
- b) zabudowa usługowa, w tym związana z zapleczem socjalnym i administracyjnym obiektów produkcyjnych, składów i magazynów;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) zieleń naturalna i urządzona,
- b) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
- c) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- d) lokale mieszkalne towarzyszące zabudowie o przeznaczeniu podstawowym;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 70% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 10% działki budowlanej;

4) Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – płaskie, dwuspadowe, pilaste lub wklęsłe do 30 stopni,
- b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy,
- c) dla części terenów zgodnie z oznaczeniami graficznymi wskazanymi na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się lokalizowanie obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną lub energię geotermalną, pod warunkiem, iż strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wyznaczone od tych obszarów zamkną się w granicach terenów oznaczonych symbolem PU.

TERENY ROZWOJU OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH – ELEKTROWNIA FOTOWOLTAICZNA – PEF

1) Główny kierunek rozwoju – obiekty i urządzenia elektrowni fotowoltaicznych;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) zieleń naturalna i urządzona,
- b) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
- c) obiekty i urządzenia służące obsłudze elektrowni fotowoltaicznej,
- d) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

3) Zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia paneli fotowoltaicznych w stosunku do powierzchni działki – 80%,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 15% działki budowlanej,
- c) lokalizowanie obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW wykorzystujących energię promieniowania słonecznego w sposób

ograniczający oddziaływanie do granic strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu tożsamej z granicą terenu PEF.

TERENY ROZWOJU RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH – ZD

- 1) Główny kierunek rozwoju** – rodzinne ogrody działkowe;
- 2) Uzupełniające kierunki rozwoju:**
  - a) zieleń naturalna i urządzona,
  - b) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
  - c) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, parkingi;
- 3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
  - a) maksymalna powierzchnia zabudowy - 20% działki budowlanej,
  - b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 70% działki budowlanej.

TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ – ZP

- 1) Główne kierunki rozwoju** – parki, skwery, ogrody;
- 2) Uzupełniające kierunki rozwoju** – terenowe obiekty sportu i rekreacji;
- 3) Zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu** – minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 70%.

TERENY CMENTARZY – ZC

- 1) Główny kierunek rozwoju** – cmentarze;
- 2) Uzupełniające kierunki rozwoju:**
  - a) obiekty sprawowania kultu religijnego,
  - b) usługi pogrzebowe w tym krematoria,
  - c) usługi z zakresu obsługi cmentarzy,
  - d) zieleń naturalna i urządzona,
  - e) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, parkingi;
- 3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
  - a) maksymalna powierzchnia zabudowy - 15% działki budowlanej,
  - b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30% działki budowlanej.

TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH – WS

- 1) Główny kierunek rozwoju** – wody powierzchniowe śródlądowe płynące i stojące;
- 2) Uzupełniające kierunki rozwoju:**
  - a) zieleń naturalna i urządzona,
  - b) obiekty i urządzenia służące turystyce i rekreacji,
  - c) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, w tym urządzenia i budowle hydrotechniczne.

TERENY LASÓW – ZL

- 1) **Główny kierunek rozwoju** – lasy i zadrzewienia;
- 2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
  - a) budynki i obiekty służące gospodarce leśnej zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - b) użytki rolne oraz zieleń naturalna,
  - c) drogi zapewniające obsługę komunikacyjną gruntów rolnych i leśnych,
  - d) szlaki piesze i ścieżki rowerowe,
  - e) urządzenia sportowo-rekreacyjne, infrastruktura turystyczna,
  - f) obiekty edukacyjne niebędące budynkami,
  - g) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
- 3) **Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu** - tereny te poza możliwością lokalizacji zabudowy wynikającej z uzupełniających kierunków rozwoju powinny być wyłączone z lokalizowania nowej zabudowy, przy czym nie dotyczy to utrzymania i rozbudowy istniejącej zabudowy oraz obiektów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, przy zachowaniu zgodności z przepisami odrębnymi.

TERENY ZALESIEŃ – ZLZ

- 1) **Główny kierunek rozwoju** – lasy;
- 2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
  - a) użytki rolne w tym łąki i pastwiska,
  - b) budynki i obiekty służące gospodarce leśnej zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - c) drogi zapewniające obsługę komunikacyjną gruntów rolnych i leśnych,
  - d) urządzenia sportowo-rekreacyjne, infrastruktura turystyczna,
  - e) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
- 3) **Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu** - tereny te poza możliwością lokalizacji zabudowy wynikającej z uzupełniających kierunków rozwoju powinny być wyłączone z lokalizowania nowej zabudowy, przy czym nie dotyczy to utrzymania i rozbudowy istniejącej zabudowy oraz obiektów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, przy zachowaniu zgodności z przepisami odrębnymi.

TERENY ROLNICZE ORAZ ZIELENI ŁĄKOWEJ – R

- 1) **Główny kierunek rozwoju** – tereny użytków rolnych, w tym grunty orne, łąki, pastwiska, sady, stawy hodowlane, naturalna otulina cieków wodnych;
- 2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
  - a) zabudowa zagrodowa dopuszczona na podstawie przepisów odrębnych – wskaźniki zagospodarowania przestrzennego takie jak dla zabudowy zagrodowej oznaczonej symbolem M,
  - b) zabudowa zagrodowa wyznaczona w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
  - c) zieleń naturalna i zadrzewienia,
  - d) zalesienia,
  - e) drogi służące zapewnieniu obsługi komunikacyjnej terenów rolnych i leśnych,

- f) szlaki piesze i ścieżki rowerowe,
- g) zbiorniki wodne,
- h) obiekty i urządzenia melioracji wodnych,
- i) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

3) Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- b) dopuszcza się sytuowanie budynków i budowli związanych z produkcją rolniczą, na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- c) zachowanie zadrzewień w celu urozmaicenia krajobrazu,
- d) utrzymanie istniejących systemów melioracji.

TERENY PARKINGÓW – KS

1) Główny kierunek rozwoju – parkingi, obiekty obsługi komunikacji kołowej;

2) Zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 15% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 15% działki budowlanej,
- c) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
- d) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ – IT

1) Główny kierunek rozwoju – obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej związane z telekomunikacją, elektroenergetyką, gazownictwem, systemem wodociągowym i kanalizacyjnym (w tym ujęcia wód), stacje uzdatniania wody oraz oczyszczalnie ścieków;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

- a) obiekty administracyjne związane z przeznaczeniem podstawowym,
- b) zieleń naturalna i urządzona,
- c) drogi, ciągi pieszo-jezdne;

3) Zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

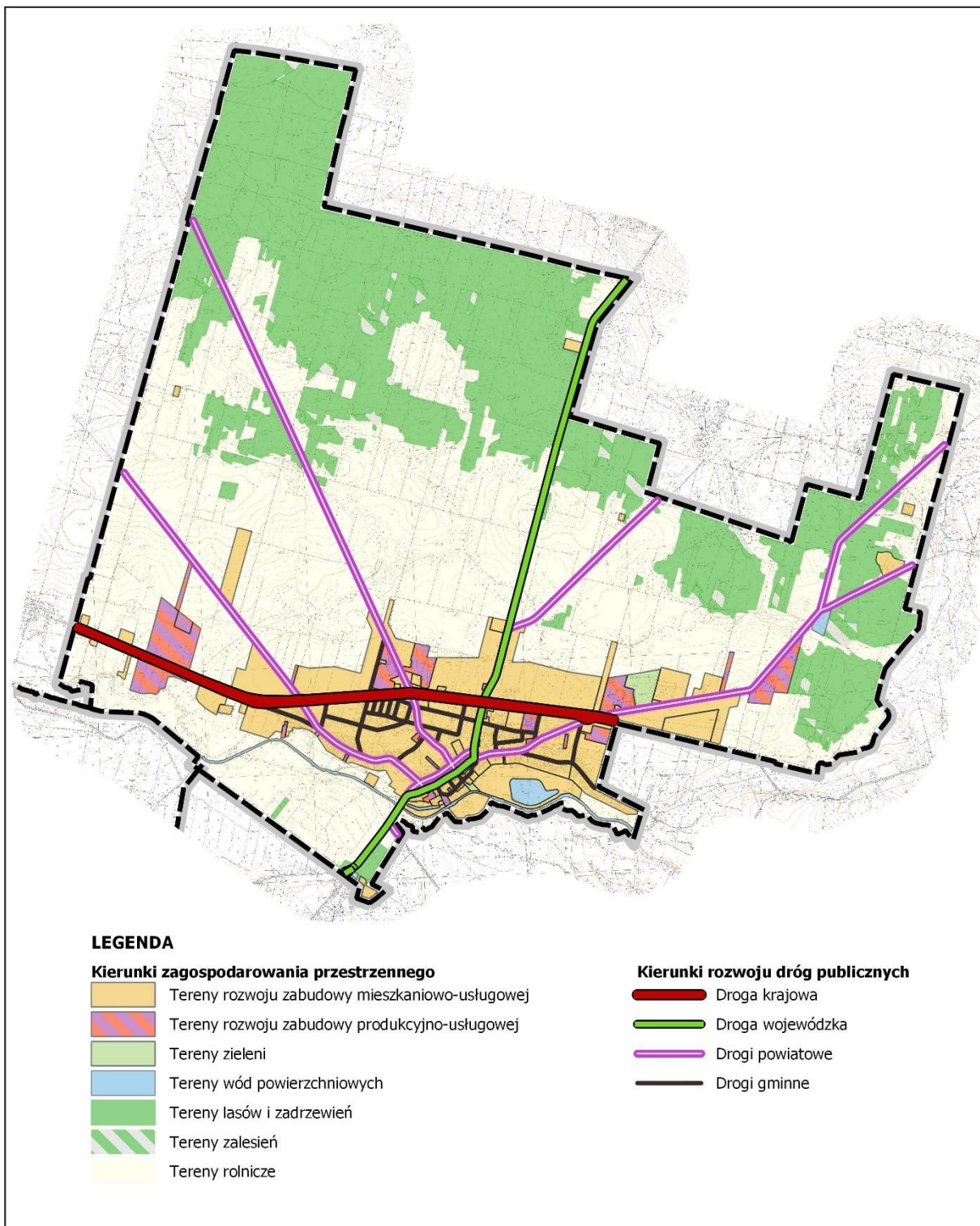
- a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 70% działki budowlanej,
- b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 5% działki budowlanej,
- c) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
- d) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

Dla wszystkich wskazanych wyżej terenów należy uwzględnić ograniczenia w lokalizowaniu zabudowy, które wynikają z możliwości lokalizowania sieci infrastruktury technicznej, z przepisów odrębnych oraz w celu utrzymania ładu przestrzennego, dotyczy to m.in.:

- 1)** odległości lokalizowania zabudowy od dróg publicznych,
- 2)** pasów technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych,

- 3) ograniczeń związanych z przebiegiem linii radiowej wraz ze strefą ochronną,
- 4) stref związanych z ograniczeniami w lokalizowaniu zabudowy w odległości 50 m i 150 m od cmentarzy,
- 5) odległości lokalizowania zabudowy od brzegów rzek i innych zbiorników wodnych.

Rysunek 1. Kierunki kształtowania struktury przestrzennej – synteza ustaleń.

Źródło: opracowanie własne.

4.1. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Wskazuje się następujące tereny, które powinny zostać wykluczone z zabudowy:

- 1) tereny lasów - oznaczone symbolem ZL (za wyjątkiem budynków i obiektów służących gospodarce leśnej)
- 2) tereny wód powierzchniowych - oznaczone symbolem WS,
- 3) tereny zieleni urządzonej – ZP.

Ponadto wykluczone z zabudowy powinny pozostać tereny położone w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

Zakaz zabudowy na wymienionych terenach dotyczy przede wszystkim zabudowy kubaturowej (realizacji budynków). Tym samym zakaz nie przesądza o wykluczeniu obiektów takich jak drogi, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, budowle hydrotechniczne lub budowle służące ochronie środowiska.

Poza terenami wyłączonymi spod zabudowy, ograniczeniom w lokalizowaniu zabudowy podlegają ponadto wszystkie tereny w zakresie, w jakim ograniczenia te mogą wynikać z ustanowienia na podstawie przepisów odrębnych stref ograniczonego użytkowania wzdłuż ciągów komunikacyjnych, pasów technologicznych wokół linii elektroenergetycznych, stref kontrolowanych od gazociągów wysokiego ciśnienia, czy stref ochrony sanitarnej wokół cmentarzy.

5. KIERUNKI OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

5.1. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Podstawą do określenia skutecznych i racjonalnych działań w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu jest m.in. szczegółowe rozpoznanie uwarunkowań ekofizjograficznych terenu, a także ocena wzajemnych powiązań ekologicznych, społecznych, kulturowych i gospodarczych. W myśl ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przeznaczenie terenów na określone cele oraz ustalanie zasad ich zagospodarowania i zabudowy powinno odbywać się z uwzględnieniem ładu przestrzennego, a także zrównoważonego rozwoju, który zakłada odpowiednie i świadome kształtowanie relacji pomiędzy wzrostem gospodarczym, dbałością o środowisko oraz jakością życia ludzi.

Ład przestrzenny w kontekście ochrony ekosystemów przyrodniczo-krajobrazowych winien opierać się na naturalnych, ukształtowanych przez prawa i siły przyrody relacjach funkcjonalno-przestrzennych pomiędzy litosferą, pedosferą, hydrosferą, atmosferą i biosferą. Osiągnięcie akceptowalnego kompromisu pomiędzy presją urbanistyczną a ochroną najcenniejszych elementów przyrody oraz krajobrazu wymaga wprowadzania zasad kształtowania i ochrony środowiska w skali gminy czy miasta.

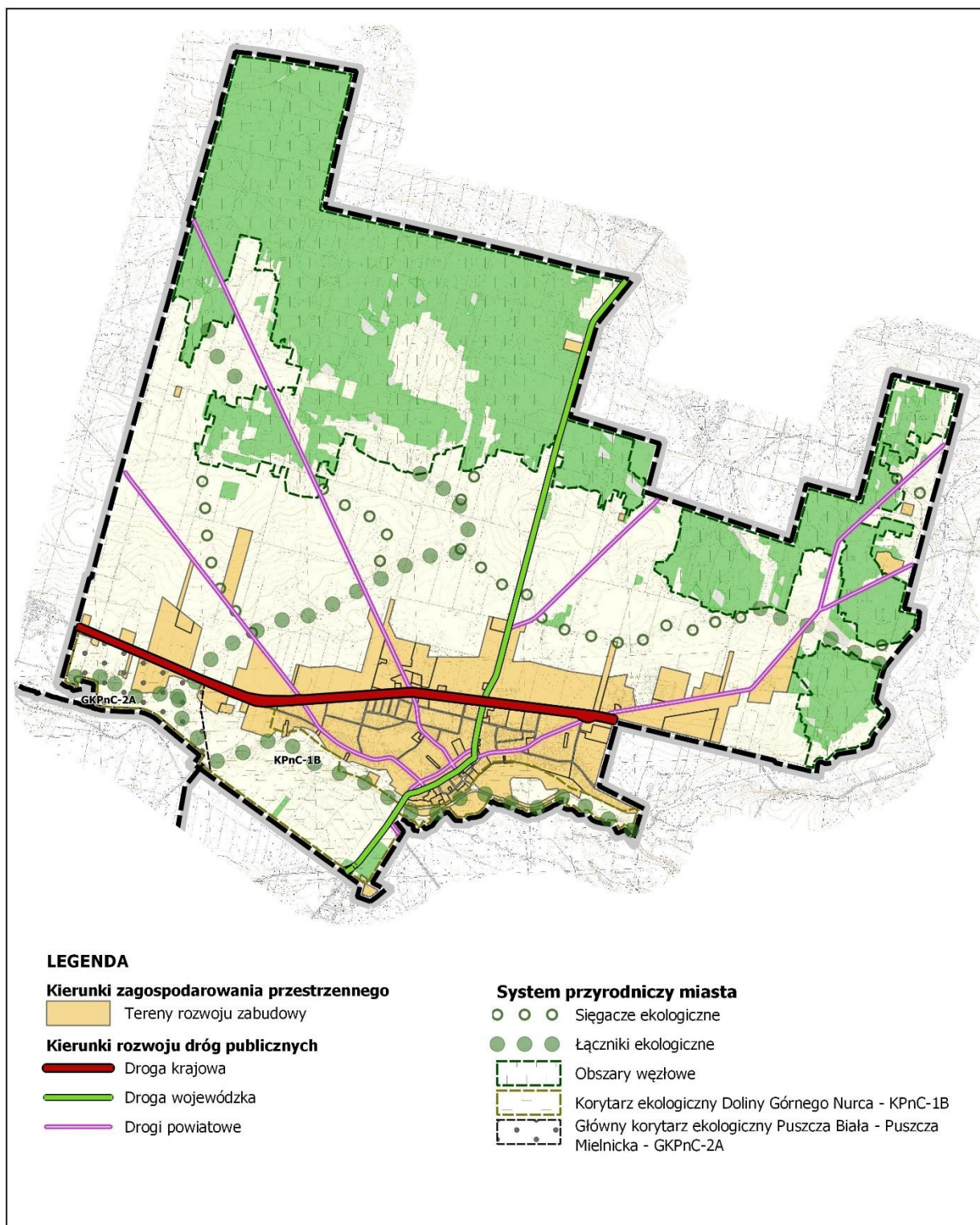
W ramach Studium wyznaczono strefę przyrodniczą. W jej zasięgu znajdują się następujące jednostki przyrodniczo-krajobrazowe:

- zwarte kompleksy leśne pokrywające północno-zachodnią, północno-wschodnią oraz wschodnią część miasta;
- strefy ekotonowe obszarów leśnych;
- doliny rzeczne Nurca, Dopływu spod Kol. Patoki, Bronki;
- pasma zagajników, łąk, zarośli, niewielkich terenów zalesionych, zadrzewień, rowy melioracyjne.

Dotychczasowe użytkowanie przestrzeni przyrodniczej oraz naturalne uwarunkowania spowodowały, że w niektórych terenach obserwuje się wyraźne zgrupowania walorów, podczas gdy znaczne połacie gminy są ich pozbawione. Północna, północno-wschodnia, północno-zachodnia, wschodnia oraz południowa część miasta należą do pierwszej z wymienionych grup i są reprezentowane głównie przez rozległe kompleksy leśne oraz dolinę rzeki Nurzec. Tereny o niższej wartości przyrodniczej kształtują się w centrum miasta (położonego w południowej części obszaru opracowania, na północ od doliny Nurca), wokół którego kształtuje się zwarta zabudowa mieszkaniowa, usługowa oraz produkcyjna. Środkowe pasmo gminy zajmują użytki rolne, przecinane mniejszymi ciekami wodnymi, zagajnikami i zadrzewieniami śródpolnymi. Grunty te są intensywnie wykorzystywane rolniczo z uwagi na wysoką jakość gleb (zaliczanych do grupy gleb chronionych). Powyższe czynniki stanowią podstawową przesłankę do utworzenia w ramach wymienionej wcześniej strefy przyrodniczej – Systemu Przyrodniczego Miasta (zwanego dalej SPM), który na skalę lokalną będzie obejmował wszystkie obszary decydujące o jakości środowiska i wyróżniające się pod względem bogactwa przyrodniczego. Podstawowe elementy SMP to obszary węzłowe, do których należą kompleksy leśne w północno-wschodniej, północno-zachodniej oraz wschodniej części gminy, a także doliny rzeczne m.in. Nurca, stanowiące łączniki pomiędzy obszarami węzłowymi. Ponadto system przyrodniczy miasta wspierany jest poprzez drobnoprzestrzenne ekosystemy leśne, zagajniki i zakrzewienia śródpolne; mniejsze ciek wodne; tereny rolnicze, łąki i pastwiska – które stanowią sięgające ekologiczne (krótkie odcinki łącznikowe pomiędzy poszczególnymi elementami systemu).

Największą barierą dla zwierząt jest sieć drogowa, w szczególności droga krajowa nr 66 łącząca Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowcach, a także droga wojewódzka nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec, w mniejszym stopniu drogi powiatowe i gminne. Największym zagrożeniem są drogi przecinające kompleksy leśne i doliny rzeczne. Mniejsze zagrożenie stanowi zwarta zabudowa miasta. Aby zapobiec dalszej fragmentaryzacji ekosystemów potrzebne są szersze działania ochronne. W tym celu wyznacza się System Przyrodniczy Miasta (SPM), obejmujący najcenniejsze struktury przyrodnicze, których zachowanie warunkuje prawidłowe funkcjonowanie świata fauny i flory oraz sprzyja utrzymaniu dobrej jakości środowiska (wód, gleb, powietrza, krajobrazu, zdrowia i życia ludzi).

Rysunek 2. System przyrodniczy miasta.

Źródło: opracowanie własne.

Głównym założeniem wyznaczenia SPM jest zachowanie ciągłości przyrodniczej pomiędzy najcenniejszymi terenami, poprzez zapewnienie drożności lokalnych i ponadlokalnych korytarzy

migracyjnych dla zwierząt i roślin, ochronę ich siedlisk oraz elementów objętych ochroną prawną. Ważne jest również zachowanie stref ekotonowych pomiędzy lasem a rolą czy łąkami.

Kształtowanie przestrzeni na obszarach systemu powinno uwzględniać:

- ochronę przed uszczuplaniem powierzchni obszarów węzłowych oraz korytarzy ekologicznych,
- ochronę przed zmianą przeznaczenia w obrębie obszarów węzłowych i łącznikowych na użytkowanie zagrażające ich prawidłowemu funkcjonowaniu,
- działania prowadzące do ochrony rzadkich gatunków roślin i zwierząt, a także wzbogacania składu gatunkowego flory i fauny.

Na terenach o znaczących walorach środowiskowych należy ograniczyć wszelkie zagrożenia oraz zapewnić ochronę wszystkich cennych obiektów i struktur pełniących funkcje ekologiczne. W tym celu przyjmuje się główne kierunki ochrony środowiska przyrodniczego:

- ograniczenie nowej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej w rejonie obszarów węzłowych i łącznikowych,
- harmonizowanie istniejących struktur osadniczych i infrastruktury technicznej z siecią ekologiczną,
- zakaz użytkowania terenu w sposób zagrażający funkcjom ekologicznym,
- ochrona siedlisk torfowiskowych i bagiennych przed osuszeniem, zanieczyszczeniem i degradacją,
- zachowanie drożności powiązań ekologicznych:
  - racjonalna lokalizacja zabudowy – zalecane działania zmierzające do koncentracji zabudowy przy jednoczesnym zachowaniu luk między budynkami – szkodliwe jest tworzenie długich pasów zabudowy wzdłuż dróg,
  - kształtowanie i ochrona mozaiki siedliskowej, sprzyjającej ochronie różnorodności biologicznej,
  - zakaz tworzenia nasypów i grodzenia poprzecznego do osi dolin rzecznych,
- ustalenie wysokiej powierzchni biologicznie czynnej dla terenów o najcenniejszych walorach przyrodniczych,
- prowadzenie polityki zalesień najłabszych gruntów zwłaszcza w strefach przyleśnych,
- kształtowanie granicy lasów (stref ekotonowych), mające na celu wyrównanie na styku las-pole, zaś na styku las-łąka kształtowanie enklaw niezalesionych i polan,
- objęcie ochroną:
  - drzew przydrożnych oraz zadrzewień śródpolnych i zlokalizowanych w dolinach rzecznych,
  - lasów przed zmianą sposobu ich użytkowania, zwłaszcza w rejonie zwartych kompleksów,
  - użytków zielonych i zalesień przed przekształceniem w pola uprawne,
- dla terenów leśnych zaleca się dążenie do poprawy struktury przyrodniczej lasów poprzez:
  - dostosowywanie gatunkowego składu drzewostanów do zajmowanych siedlisk,
  - w rejonach występowania siedlisk wilgotnych i bagiennych podjęcie działań w kierunku przywrócenia zakłóconych stosunków wodnych,
  - zagospodarowanie lasów zgodnie z pełnionymi funkcjami ochronnymi,

- o kształtowanie i ochrona stref ekotonowych.

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania SPM należy zapewnić drożność korytarzy ekologicznych i objąć ochroną obszary węzłowe poprzez zastosowanie następujących zasad:

dla obszarów łącznikowych (korytarzy ekologicznych):

- ograniczenie do niezbędnego minimum nowych melioracji w obrębie dolin rzecznych,
- tworzenie warunków do unaturalniania stosunków wodnych,
- oczyszczanie koryt rzecznych,
- ograniczenie dopływu substancji biogenych do obszarów podmokłych,
- ograniczenie nowej zabudowy w obrębie korytarzy,
- eliminacji istniejących barier ekologicznych (obszarów konfliktowych z punktu widzenia funkcjonowania środowiska) ograniczających swobodną migrację zwierząt np. poprzez budowę odpowiedniej szerokości przepustów na ciekach (mostki), drogach,
- w miarę możliwości ograniczenie tworzenia nowych barier ekologicznych w formie nasypów drogowych itp., w przypadku lokalizacji większych obiektów kubaturowych sytuowanie ich wzdłuż osi korytarzy i ciągów ekologicznych;

dla obszarów węzłowych (leśnych):

- ograniczenie do niezbędnego minimum nowych melioracji,
- ochrona przed zrębami zupełnymi,
- ochrona starodrzewia,
- dążenie do przekształcenia struktury drzewostanu zgodnie z zajmowanym siedliskiem,
- tworzenie lasów wielowiekowych, wielopiętrowych i różnokierunkowych,
- ochrona przed zmianą dotychczasowego przeznaczenia,
- zachowanie siedlisk zwierząt;

dla sięgaczy ekologicznych:

- ochrona przed zmianą dotychczasowego przeznaczenia,
- wzbogacanie o nowe zadrzewienia,
- ochrona przed eutrofizacją obszarów bagiennych i oczek wodnych.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić zasady zagospodarowania oraz zakazy i ograniczenia wynikające z aktów stanowiących podstawę prawną dla obiektów i terenów objętych formami ochrony przyrody.

Aktualnie na terenie miasta nie są zlokalizowane żadne formy ochrony przyrody, jednak w jego granicach wyznaczony został Projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurzec. Stanowi on wieloprzestrzenny element o wysokich walorach przyrodniczych w skali regionu wschodniej Polski. Tworzy ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i regionalnym, a także pełni funkcję ekologiczną, krajobrazową, bioklimatyczną oraz rekreacyjną. Objęta ochroną ma zostać

cała dolina rzeczna – dno, terasy i zbocza, a także występujące w jej bezpośrednim sąsiedztwie lasy i łąki. Nie wyklucza się również, że w przyszłości na terenie miasta ochroną prawną zostaną objęte inne obiekty punktowe oraz powierzchniowe.

W zakresie ochrony walorów krajobrazowych ustala się następujące kierunki:

- ze względu na dominację rolniczo-przyrodniczego krajobrazu miasta objęcie ochroną obszaru przed rozpraszaniem zabudowy, lokalizacją obiektów nieharmonijnych z krajobrazem, dużych obiektów przemysłowych i handlowych;
- ochrona zabytków w tym obiektów wpisanych do rejestru zabytków:
  - utrzymanie historycznego układu przestrzennego poprzez m.in. zachowanie istniejących ciągów ulicznych i placów; utrzymanie obecnego układu cmentarzy, trwałe zachowanie historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków;
  - zakaz prowadzenia wszelkich inwestycji na obszarach zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków;
- ochrona krajobrazu kulturowo-przyrodniczego: kształtowanie terenu, zieleni (w szczególności starodrzewia), wprowadzenie nowych elementów krajobrazowych, podnoszących wartość estetyczną terenu i podkreślających związek przestrzenny z założeniami urbanistycznymi, podporządkowanie się historycznym układom przestrzennym, tworzących otwarcia czy też zamknięcia urbanistyczne.

5.2. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD EKSPLOATACJI SUROWCÓW I REKULTYWACJI

Na obszarze miasta Brańsk nie występują udokumentowane złoża surowców. Ponadto w obszarze administracyjnym miasta nie wyznaczono perspektywicznych ani prognostycznych występowania kopalin naturalnych.

5.3. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY GLEB

Ochrona gleb polega przede wszystkim na prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, zachowaniu gruntów leśnych i oczek wodnych, a także gleb okresowo podmokłych, zabagnionych i torfowisk. Szczegółnej ochronie przed zmianą przeznaczenia podlegają gleby klasy bonitacyjnej III.

Z uwagi na rolniczy charakter miasta oraz dobre uwarunkowania glebowe, a także wysoki wskaźnik lesistości, należy dążyć do zapewnienia ochrony gleb w obszarach, które cechują się dobrymi walorami do prowadzenia produkcji rolniczej. Zaliczono do nich rozległe grunty orne, łąki, pastwiska oraz sady wraz z obiektami przyrodniczymi typu oczka śródpolne, zadrzewienia

i zakrzewienia. Pod uprawy wskazywane są przede wszystkim niezalesione grunty III klasy bonitacyjnej, zlokalizowane poza mokradłami i torfowiskami.

W celu ochrony gleb oraz dbałości o zachowanie walorów strefy produkcji rolniczej przyjmuje się następujące zasady kształtowania ochrony środowiska:

- ograniczanie przeznaczenia gruntów klasy III na cele nierolnicze,
- ochrona gruntów organicznych występujących w bezpośrednim sąsiedztwie cieków, na których wykształciły się zbiorowiska łąkowe i torfowiska niezależnie od klasy,
- przeznaczanie gruntów najniższych klas pod zalesienia, ewentualnie zabudowę,
- racjonalne stosowanie wapna, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych, zakaz składowania bezpośrednio na ziemi nawozów, pasz, obornika i innych substancji wykorzystywanych w rolnictwie,
- ochrona istniejących zadrzewień, zakrzewień i oczek śródpolnych,
- stosowanie w krajobrazie rolniczym w zadrzewieniach rodzimych gatunków drzew i krzewów, zgodnie z siedliskiem,
- prowadzenie zabiegów przeciwozyjnych na gruntach ornych (zapobieganie przed erozją wodną i wietrzną),
- promowanie rolnictwa ekologicznego,
- ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania terenu.

5.4. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

W celu ograniczenia zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej:

- zapewnienie warunków do realizacji celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, zawartych w Ramowej Dyrektywie Wodnej, Prawie Wodnym oraz Planie Gospodarowania Wodami Dorzecza Wisły poprzez:
  - zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania zanieczyszczeń do gleby i wód,
  - zapobieganie pogarszaniu stanu wód,
  - ochronę i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnienie równowagi między poborem a zasileniem wód, tak by osiągnąć cel dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych,
- zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków, zakopywania przeterminowanych środków ochrony roślin, odwadniania użytków zielonych oraz budowy i rozbudowy obiektów, które pogorszyłyby stan sanitarny wód,
- ograniczenie stosowania chemicznych środków nawożenia i ochrony roślin,
- odpowiednie uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez:

- bieżącą konserwację, modernizację oraz w miarę potrzeb rozbudowę systemów kanalizacji sanitarnej,
- bieżącą konserwację, modernizację oraz w miarę potrzeb rozbudowę sieci wodociągowej,
- stosowanie odpowiednich indywidualnych rozwiązań magazynowania ścieków np. szczelnych zbiorników (szamb) lub indywidualnych oczyszczalni w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej,
- utrzymanie w należyłym stanie technicznym ujęć wody,
- eliminację zrzutów nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu,
- sukcesywne likwidowanie źródeł zagrożeń zanieczyszczenia ścieków komunalnych z układu osadniczego i z gospodarstw rolnych,
- modernizację systemu wodociągowego w celu likwidacji strat wody,
- racjonalizację zużycia wody, zmniejszenie wodochłonności sektora komunalnego,
- zakaz składowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych,
- niezabudowywanie dolin, zwłaszcza w sąsiedztwie koryt i unikanie regulacji rzek,
- zachowanie oczek wodnych,
- dalsza rekultywacja składowiska odpadów,
- ze względu na deficyty wód podziemnych przeznaczenie na cele nierolnicze wymaga zaniechania w zakresie terenów wodochłonnej zabudowy przemysłowej o dużym zasięgu odwadniania obszarów sąsiadujących.

5.5. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I OCHRONY PRZED HAŁASEM

W celu ograniczenia emisji szkodliwych substancji do powietrza atmosferycznego oraz poprawy i utrzymania dobrego stanu powietrza ustala się:

- ograniczenie emisji ze spalania węgla w piecach domowych poprzez zmianę systemu ogrzewania z paliw tradycyjnych na paliwa ekologiczne,
- wycofanie z użytkowania kotłów i pieców węglowych o złym stanie technicznym i niskiej sprawności cieplnej,
- modernizację systemów grzewczych i docieplenie budynków, w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną,
- popularyzację energii ze źródeł odnawialnych, przede wszystkim przy wykorzystaniu instalacji kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych,
- utrzymanie istniejących i tworzenie nowych pasów zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych,
- ograniczenie energochłonności sektora komunalnego, rolniczego i przemysłowo-usługowego,
- stosowanie technik i technologii zapobiegających oraz ograniczających emisję pyłów,
- kształtowanie luk w zabudowie umożliwiających ruchy mas powietrza.

Ochrona przed hałasem polega na zachowaniu dopuszczalnych poziomów natężenia dźwięku w rejonach stałego lub tymczasowego przebywania ludzi (na terenach chronionych akustycznie). Odpowiednia wartość poziomu hałasu jest gwarantem właściwego funkcjonowania człowieka i otaczającego go środowiska. Źródła hałasu powinny być lokalizowane poza terenami związanymi z zamieszkaniem lub wypoczynkiem ludzi, a w przypadku braku innych rozwiązań należy stosować zabezpieczenia akustyczne (np. ekrany dźwiękochłonne wzdłuż dróg). Nieuniknione jest generowanie hałasu w pobliżu zakładów przemysłowych czy w okolicach dróg tranzytowych, jednakże istotną zasadą ochrony przed hałasem jest ustalenie w pobliżu źródeł dźwięku kierunków rozwoju nieobjętych terenów chronionych akustycznie (obszary zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej, domy opieki społecznej, budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe). Zakres oddziaływania akustycznego na poszczególne tereny uwzględnia się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Aktualnie na terenie miasta największą uciążliwość charakteryzuje się droga krajowa nr 66 łącząca Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowcach, a także droga wojewódzka nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec.

W celu ograniczania możliwości oddziaływania ponadnormatywnych poziomów hałasu na tereny podlegające ochronie akustycznej wprowadza się poniższe ustalenia:

- modernizacja dróg publicznych, poprawa stanu nawierzchni,
- utrzymanie istniejących i tworzenie nowych pasów zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych oraz przy terenach zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej sąsiadujących z terenami chronionymi akustycznie,
- lokalizacja obiektów produkcyjnych mogących powodować uciążliwość w odpowiedniej odległości od zabudowy mieszkaniowej.

5.6. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATYCZNYCH

Uwzględnienie gwałtownych zjawisk pogodowych oraz postępujących zmian klimatycznych w gospodarowaniu przestrzennym na szczeblu lokalnym stanowi jedno ze skuteczniejszych narzędzi ochrony przed skutkami ekstremalnych zdarzeń meteorologicznych. Do tego typu zjawisk zalicza się coraz częściej występujące huragany, w tym tzw. trąby powietrzne; gwałtowne ulewy a w konsekwencji powodzie, podtopienia i osuwanie się mas ziemnych; susze meteorologiczne i hydrograficzne, dotkliwe dla rolnictwa i gospodarki wodnej; śnieżyce, gołoledź, mgły utrudniające transport drogowy; upały zagrażające życiu ludzi i zwierząt oraz mogące być przyczyną pożarów. Polityka adaptacyjna do zmian klimatu w gospodarowaniu przestrzennym na terenie miasta Brańsk została uwzględniona w następujących działaniach:

- kształtowanie odpowiedniego mikroklimatu w rejonach silniej zagospodarowanych poprzez wprowadzanie i utrzymanie terenów zieleni, zachowanie istniejących zadrzewień, ochronę zbiorników wodnych,

- stosowanie najnowszych technologii w budownictwie lądowym, uwzględniających możliwość wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych,
- podejmowanie działań zmierzających do retencji wodnej na obszarach narażonych na straty materialne podczas suszy (budowa zbiornika retencyjnego, zachowanie oczek wodnych, zadrzewień śródpolnych, użytków zielonych, mokradeł),
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez m.in. stosowanie wysokosprawnych źródeł ciepła w kotłowniach indywidualnych oraz wykorzystywanie nowoczesnych technologii w hodowli zwierząt,
- ograniczenie lokalizacji zabudowy w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią $Q=1\%$, z wyjątkiem terenów budowlanych wynikających z planów miejscowych uchwalonych przed wyznaczeniem ww. obszarów zalewowych; w celu minimalizacji ryzyka zaleca się, aby na terenach budowlanych, które pokrywają się z obszarami zalewu o przepływach prawdopodobnych $Q=1\%$, na etapie planu miejscowego ograniczyć możliwość lokalizacji budynków poprzez nieprzekraczalną linię zabudowy, a powierzchnie te wykorzystać w ramach wskaźników zagospodarowania przestrzennego dla działki budowlanej; w przypadku konieczności lokalizacji budynków w obszarze $Q=1\%$ nakazuje się podłączenie budynków przeznaczonych na pobyt ludzi do kanalizacji sanitarnej.

Podsumowanie

W mieście Brańsk obszary najcenniejsze przyrodniczo związane są przede wszystkim z doliną Nurca i jego dopływami a także z kompleksami leśnymi na północy opracowania. W celu zachowania funkcji ekologicznych tych obszarów, zaleca się przede wszystkim ograniczanie do niezbędnego minimum lokalizacji nowych obiektów kubaturowych oraz prowadzenie gospodarki rolnej w sposób uwzględniający konieczność ochrony ekosystemów leśnych, wodnych oraz mokradeł. Uzupełnieniem wyznaczonego w ramach studium systemu przyrodniczego miasta są tereny łąkowe i rolnicze. Szczególnej ochronie przed przeznaczeniem na cele nierolnicze obejmuje się gleby III klasy bonitacyjnej. Mozaikowy krajobraz pól, łąk i pastwisk zachowuje się, poprzez wyznaczenie terenów zwartej zabudowy w obrębie lub sąsiedztwie wykształconych struktur osadniczych w południowej części miasta. Przyjęte w kierunkach studium rozwiązania, uwzględniają zasadę zrównoważonego rozwoju, zachowując tereny najcenniejsze przyrodniczo i intensyfikując rozwój na obszarach zagospodarowanych.

6. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. w artykułach 5 i 6 informuje, że Rzeczpospolita Polska umożliwia równy dostęp do dóbr kultury, będących źródłem tożsamości polskiego narodu oraz strzeże dziedzictwa kulturowego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk w zakresie ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego zostały oparte o założenia rozwojowe

określone we właściwych aktach prawnych i opracowaniach tematycznych na różnych szczeblach (gminnym, powiatowym, wojewódzkim, krajowym).

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wszelkie prowadzone działania dotyczące obiektów zabytkowych powinny być ukierunkowane na:

- 1) zachowanie wartości zabytkowej zabudowy i jej kompozycji,
- 2) porządkowanie, rewaloryzację oraz konserwację zabytkowych parków i cmentarzy oraz innych zabytkowych terenów publicznych,
- 3) zachowanie i konserwację historycznych układów przestrzennych oraz dążenie do eliminacji elementów uznanych za zniekształcające historyczne założenia i rekonstrukcji zniszczonych obiektów,
- 4) zachowanie i ochronę stanowisk archeologicznych,
- 5) dostosowanie nowych obiektów budowlanych do historycznej kompozycji przestrzennej,
- 6) dostosowanie współczesnej funkcji budynków do wartości obiektów zabytkowych,
- 7) przebudowę lub usunięcie obiektów dysharmonijnych.

Dziedzictwo kulturowe jest wartością, która wymaga bezwzględnej ochrony i zachowania, zarówno w formie obiektów zabytkowych, dóbr materialnych, stanowisk archeologicznych, ale również tradycji ludowych. Potrzeba ochrony dziedzictwa kulturowego wpływa nie tylko na zachowanie struktury i utrzymanie harmonii wizualnej czy funkcjonalnej ale ma też charakter edukacyjny, wzbudza poczucie tożsamości społeczności lokalnej z ich miejscem zamieszkania.

6.1. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Obiekty, obszary oraz stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków znajdują się pod szczególną ochroną prawną i wszelkie działania związane z nimi muszą być uzgadniane z Podlaskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Białymstoku.

Przedmiotem ochrony potencjału dziedzictwa kulturowego w gminie Brańsk są przede wszystkim obiekty objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków. Do najcenniejszych obiektów dziedzictwa kulturowego znajdujących się pod ochroną prawną należą:

- 1) Zabytkowy układ przestrzenny miasta Brańsk – decyzja z dnia 17.12.1979 r. nr A-417,
- 2) Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP wraz z dzwonnica – decyzja z dnia 9.12.1987 r. nr A-403,
- 3) Cerkiew prawosławna filialna p.w. Szymona Słupnika – decyzja z dnia 30.12.1987 r. nr 673,
- 4) Kapliczka przydrożna z figurą św. Piotra – decyzja z dnia 29.12.1983 r. nr 535
- 5) Cmentarz ekumeniczny prawosławny parafii prawosławnej w Maleszach – decyzja z dnia 12.10.1993 r. nr A-79
- 6) Cmentarz rzymskokatolicki – decyzja z dnia 27.10.1993 r. nr A-75,
- 7) Cmentarz żydowski – decyzja z dnia 20.10.1993 r. nr A-76,
- 8) Dom drewniany ul. Piłsudskiego 3 – decyzja z dnia 22.12.1987 r. nr A-404,

- 9) Zespół budownictwa tradycyjnego ul. Piłsudskiego 15 – decyzja z dnia 14.02.1977 r. nr A-405,
- 10) Stanowisko archeologiczne nr AZP 45-83/1 – decyzja z dnia 30.03.1967 r. nr C-8.

Wymienione powyżej obiekty objęte są ochroną konserwatorską. Zatem sposób korzystania z zabytków oraz zasady zagospodarowania i jego otoczenia, regulują przepisy odrębne. Wszelkie działania inwestycyjne muszą zostać uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Białymstoku, w tym prowadzenie prac konserwatorskich lub robót budowlanych wymaga pozwolenia tego organu. Dotyczy to wszelkich działań mogących przyczynić się do zmiany wyglądu obiektu, szczególnie podczas prowadzenia prac remontowych, robót budowlanych na terenie zabytku lub w jego otoczeniu, a także umieszczania na nim lub jego terenie urządzeń technicznych, reklam czy nośników informacji wizualnej.

Szeroko pojęta rewaloryzacja obiektów czy działanie w celu zahamowania procesu degradacji zabytków, poprawy stanu zachowania i zwiększenia ich atrakcyjności powinna być przeprowadzana z założeniem zachowania ich historycznej formy zagospodarowania. W przypadku wykonywania prac budowlanych na obiektach zabytkowych należy zachować ich zabytkowy wystrój elewacji, wyposażenia wnętrz, gabarytów i historycznego rozplanowania wnętrz oraz stosować wysokiej jakości tradycyjne materiały budowlane.

6.2. OBIEKTY UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW

Poza rejestrem zabytków, w mieście Brańsk znajduje się 18 obiektów wpisanych do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Do ogólnych zasad ochrony należy przede wszystkim ich zachowanie, z możliwością zmiany sposobu użytkowania i rozbudowy na podstawie zapisów planu miejscowego, zahamowanie degradacji obiektów oraz usunięcie w miarę możliwości elementów dysharmonijnych.

Proponuje się wprowadzenie tablic informacyjnych w obrębie obiektów zabytkowych, w celu zachowania pamięci o istniejących zabytkach. Ważna jest również edukacja mieszkańców o historii gminy poprzez działalność wystawienniczą powiązaną z zabytkami oraz wprowadzenie tematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do systemu edukacji szkolnej i przedszkolnej. Działania takie odbywać się mogą poprzez organizowanie wycieczek tematycznych na terenie miasta i zajęć na temat zabytków i ich wartości w celu kształtowania regionalnej tożsamości.

Obiekty ujęte wojewódzką ewidencją zabytków należy objąć ochroną konserwatorską poprzez:

- a) uwzględnienie historycznej kompozycji miejsca w tym w zakresie skali i bryły oraz w miarę możliwości detalu architektonicznego,
- b) utrzymanie istniejących gabarytów i podziałów parcelacyjnych oraz charakteru zabudowy, szczególnie przy projektowaniu i realizacji zabudowy uzupełniającej,
- c) zaopiniowanie wszelkich prac budowlanych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Białymstoku.

6.3. ZASADY OCHRONY ZASOBÓW ARCHEOLOGICZNYCH

Na terenie miasta Brańsk zewidencjonowano 33 stanowiska archeologiczne, w tym jedno stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków: stanowisko nr 1, grodzisko wczesnośredniowieczne, nr rej. C-8, decyzja z dnia 30.03.1967 r. Obszar ww. stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków należy wyłączyć z wszelkiej działalności inwestycyjnej.

Na obszarach występowania zabytków archeologicznych nie wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, należy ustalić obowiązek ochrony tej kategorii zabytków w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Na obszarach tych możliwa jest realizacja inwestycji, po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Ponadto ważne jest zwiększenie świadomości mieszkańców miasta o znajdujących się w obszarze miasta wartościach archeologicznych.

7. KIERUNKI ROZWOJU I OCHRONY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Miasto Brańsk w 63% pokrywają grunty rolne, co bezpośrednio wskazuje na jego rolniczy charakter i jednocześnie determinuje jeden z głównych kierunków rozwoju jakim jest rozwój rolnictwa a szczególnie rolnictwa wyspecjalizowanego. Grunty rolne w większości koncentrują się w środkowej części obszaru miasta, od północy otoczone są lasami natomiast od południa sąsiadują ze zwartą zabudową miasta, w której nie mniej jednak występuje też zabudowa zagrodowa

Zgodnie z rozdziałem 4 niniejszego studium określono podstawowe zasady zagospodarowania oraz użytkowania terenów rolniczych, jako głównego kierunku rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W ramach terenów rolniczych uzupełniająco występują również tereny zieleni naturalnej, które obejmują w głównej mierze istniejące łąki i pastwiska, zadrzewienia, zakrzewienia i niewielkie użytki leśne, pełniące rolę korytarzy ekologicznych.

W mieście Brańsk nie występują użytki rolne najlepszych klas bonitacyjnych tj. klasy I i II. Natomiast bardzo duży odsetek gruntów rolnych stanowią grunty klasy III. Powierzchnia tych gruntów wynosi ponad 716,28 ha, co stanowi około 34% powierzchni użytków rolnych w mieście Brańsk. Należy zatem dążyć do racjonalnego wykorzystywania gleb klasy III. Zatem zaleca się aby ich zagospodarowanie na cele nierolnicze było realizowane w obszarach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz w uzasadnionych indywidualnych przypadkach uwzględniających uwarunkowania komunikacyjne, obecny stan zagospodarowania oraz uzbrojenie danego terenu.

Uwzględniając potrzebę właściwego rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej w studium wyznaczono typy obszarów cechujące strukturę przestrzenną miasta Brańsk, które obszarowo wzajemnie się uzupełniają i zapewniają właściwe kształtowanie rolnictwa i leśnictwa. Są to:

- **Obszary rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, które obejmują tereny: rolne (R), leśne (ZL), do zalesień (ZLZ),**
- **Obszary turystyczno-rekreacyjne wraz z doliną rzeki Nurzec, które obejmują tereny: rolne (R), wód powierzchniowych (WS).**

Oba wyżej wymienione typy obszarów mają na celu utrzymanie pozytywnych warunków środowiskowych i przestrzennych do dalszego rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Jednym z najważniejszych kierunków rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest poprawa efektywności rolnictwa poprzez unowocześnianie i modernizację gospodarstw rolnych. Wiąże się to z podnoszeniem kwalifikacji i wiedzy rolników w zakresie prowadzenia gospodarstw rolnych i ich modernizacji. Efektywne i nowoczesne rolnictwo powinno być jedną z mocniejszych stron miasta. Jednocześnie powinno uwzględniać racjonalne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Powyższe założenia wiążą się ze wspieraniem scaleń i wymiany gruntów w celu zwiększenia powierzchni gospodarstw oraz tworzeniem konkurencyjnych grup producenckich, które zapewnią nowe miejsca pracy, większą i lepszą ofertę produktów rolnych, możliwość negocjacji korzystniejszych cen za produkty spożywcze oraz przyczynią się do zwiększenia dochodów gminy.

Rzeczony rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinien być oparty o istniejące uwarunkowania przyrodnicze gminy. Oprócz standardowej produkcji rolniczej powinno być rozwijane rolnictwo

specjalistyczne w oparciu o gospodarstwa ukierunkowane na dany typ produkcji. Ważny jest także rozwój rolnictwa ekologicznego uwzględniającego m.in. potencjalne ograniczenia wynikające z ochrony projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurzec. Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze obszaru miasta oraz występujące tu licznie zabytki architektury zaleca się wyznaczenie na terenach rolniczych szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych i konnych) oraz rozwijanie w gospodarstwach rolnych różnych form agroturystyki.

W celu zapobiegania erozji gleb oraz wzmocnienia przyrodniczej struktury miasta część terenów najniższych klas bonitacyjnych, gleb zdegradowanych i nieużytków przeznacza się pod zalesienia. Należy dążyć także do utrzymania i zachowania istniejących zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, o wysokich walorach ekologicznych i krajobrazowych. Zaleca się również wprowadzenie pomiędzy terenami rolniczymi zakrzewień i zadrzewień śródpolnych, które powinny odpowiadać typem siedliskowym rodzimym drzewostanom i krzewom.

Realizacja wszystkich powyższych kierunków powinna następować przy:

- a) dopuszczeniu modernizacji, przebudowy i rozbudowy istniejących siedlisk zagrodowych, możliwość lokalizacji nowych zgodnie z przepisami odrębnymi oraz budowę obiektów składowych, inwentarskich i innych związanych bezpośrednio z produkcją rolniczą;
- b) dopuszczeniu lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dróg niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania terenów gminy.

8. KIERUNKI ROZWOJU I OCHRONY LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Lesistość miasta jest na poziomie 28,4%, co jest wskaźnikiem zbliżonym do średniej lesistości kraju kształtującej się na poziomie ok. 29,6%. Docelowy poziom lesistości kraju, według założeń Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w 2050 powinien wynieść 33%, zatem należy dążyć do osiągnięcia takiego poziomu również w mieście Brańsk. Większość obszarów leśnych w gminie jest własnością prywatną. Tylko 5,3% obszarów leśnych w mieście należy do Nadleśnictwa Rudka (RDLP Białystok). Nadleśnictwo prowadzi działania zmierzające do zachowania trwałości lasów i powiększania ich zasobów.

Największe powierzchnie kompleksów leśnych znajdują się w części północnej miasta. Kompleksy leśne oraz leśno-łąkowe tworzą obszary węzłowe, stanowiące tereny o znacznych walorach przyrodniczych. Zalesieniom powinny być poddawane w pierwszej kolejności grunty klasy V i VI. Dopuszcza się zalesienia gruntów lepszych klas w przypadkach, gdy grunty te nie są już użytkowane rolniczo i mają duży stopień zadrzewienia i zakrzaczenia szczególnie, gdy stanowią one obszary węzłowe, o których mowa wyżej. Zalesienia powinny być przeprowadzone tak, aby w jednoznaczny sposób możliwe było definiowanie granicy polno-leśnej tj. w pobliżu bądź w sąsiedztwie istniejących lasów, aby tworzyły całość i uzupełniały ciągi korytarzy ekologicznych.

Na załączniku graficznym prezentującym Kierunki zagospodarowania przestrzennego wyznaczone zostały obszary proponowane do zalesienia w celu zwiększenia leśnej przestrzeni produkcyjnej. Łączna powierzchnia terenów przewidzianych do zalesień zajmuje ok. 57 ha, co stanowi ok. 1,8% powierzchni miasta. Przy założeniu, że w ciągu 30 lat połowa wskazanych terenów

zostanie zalesiona, lesistość miasta wyniesie ok. 30,2%, co pozwoli zbliżyć się do założeń polityki Krajowego Programu Zwiększania Lesistości.

Pod zalesienia przeznaczono tereny o niskiej klasie bonitacyjnej gleb, bądź częściowo zdegradowane, a tym samym nieatrakcyjne pod kątem produkcji rolnej. W ramach uzupełnień kompleksów leśnych pod zalesienia zostały wskazane również rolnicze enklawy leśne a także dopełnienia obecnych granic zasięgu terenów leśnych. Ponadto zakłada się również możliwość zalesienia innych obszarów pod warunkiem uwzględnienia przepisów odrębnych.

Ze względu na fakt, iż w mieście Brańsk dominują lasy prywatne należy dążyć do wzajemnej współpracy właścicieli lasów na zasadzie zrzeszenia bądź organizacji wspólnotowych, w celu właściwego kształtowania gospodarki leśnej.

Kompleksy leśne położone poza obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, należy chronić, oczywiście przy uwzględnieniu możliwości wykorzystania terenów leśnych na cele rekreacyjne i wypoczynkowe, poprzez wskazanie szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych i konnych) oraz lokalizowanie miejsc do aktywnego wypoczynku nieobejmujących obiektów budowlanych. Na terenach leśnych zabudowa może być realizowana jedynie w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, wynikających z przepisów odrębnych przy uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych. Natomiast istniejąca zabudowa w terenach leśnych może być utrzymana z możliwością jej przebudowy lub rozbudowy, jeśli nie narusza to przepisów odrębnych.

9. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI

Komunikacja drogowa

Układ drogowy w mieście Brańsk oparty jest o dobrze rozwiniętą przestrzennie strukturę sieci dróg publicznych, która stanowi podstawę powiązań komunikacyjnych. Jest to układ promienisty, którego centralny punkt, gdzie zbiegają się i przecinają główne arterie drogowe znajduje się w południowej części miasta Brańsk, otoczonego niemal z każdej strony obszarami gminy Brańsk.

Kierunki rozwoju sieci drogowej powinny zmierzać do zapewnienia racjonalnego systemu powiązań wewnętrznych obszaru miasta, a w tym wypadku również powiązań z obszarem gminy Brańsk, ze względu na szczególną lokalizację miasta Brańsk względem gminy Brańsk. Priorytetem dla sprawnego systemu komunikacji jest odpowiednie zapewnienie możliwości przemieszczania się osób i towarów w ramach połączeń lokalnych oraz zewnętrznych, co przy kreowaniu odpowiedniej polityki transportowej powoduje zwiększenie atrakcyjności terenów dla potencjalnych inwestorów.

W zakresie rozwoju sieci dróg gminnych należy dążyć do racjonalnego uzupełniania połączeń lokalnych, poprawiając tym samym efektywność systemu drogowego, wykorzystując jednocześnie istniejące połączenia komunikacyjne w tym również drogi wewnętrzne. Znacznym ułatwieniem tutaj jest fakt, iż zabudowa stanowi zwartą strukturę funkcjonalno – przestrzenną położoną wzdłuż dróg. Dlatego też dalszy rozwój sieci drogowej powinien być oparty o nowe odcinki dróg stanowiące jedynie uzupełnienie istniejących ciągów drogowych. W zależności od priorytetu danego odcinka

drogi należy sukcesywnie dążyć do przebudowy i utwardzania nawierzchni dróg, zwiększając tym samym poprawę stanu technicznego, bezpieczeństwo oraz komfort użytkowania. W celu poprawy warunków użytkowych dla dróg publicznych należy zmierzać do:

- sukcesywnej poprawy warunków technicznych na drogach gminnych publicznych, poprzez zwiększenie nakładów finansowych na utrzymanie i budowę dróg, np. poprzez poszukiwanie środków zewnętrznych w ramach dotacji,
- poprawy warunków bezpieczeństwa użytkowników dróg poprzez budowę chodników, ścieżek rowerowych, uzupełniania elementów stałej organizacji ruchu zarówno na drogach gminnych jak i w porozumieniu z zarządcami dróg wyższej kategorii w strefach skrzyżowań,
- wykonywania okresowych przeglądów stanu technicznego dróg gminnych w celu kontrolowania stopnia ich uszkodzeń oraz planowania remontów bieżących,
- zapewnienia na odpowiednim poziomie standardu zimowego utrzymania dróg.

Kierunki rozwoju układu sieci drogowej:

- utrzymanie istniejącej sieci dróg gminnych,
- w miarę potrzeb uzupełnianie układu drogowego drogami gminnymi publicznymi oraz wewnętrznymi,
- budowa ścieżek i tras rowerowych, ciągów pieszo-jezdnym,
- aktualizacja klas dróg gminnych zgodnie z ich użytkowym przeznaczeniem oraz szerokością pasa drogowego.

W ramach wszystkich wyznaczonych terenów wskazanych na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk dopuszcza się na etapie planu miejscowego wyznaczenie:

- istniejących dróg publicznych i wewnętrznych, które nie zostały wskazane na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- wyznaczenie nowych dróg (publicznych i wewnętrznych) niezbędnych do uzupełnienia układu drogowego, w tym dróg zapewniających swobodny dojazd do terenów upraw rolnych i leśnych przebiegających przez te tereny,
- wyznaczenie nowych dróg, których lokalizacja wynika z przepisów odrębnych.

Niezależnie od podstawy wyznaczenia przebiegu nowych dróg oraz podstawy do modernizacji istniejącej drogi kształtowanie sieci drogowej powinno następować zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi dotyczącymi dróg publicznych.

Komunikacja zbiorowa

Podstawowym kierunkiem rozwoju komunikacji zbiorowej jest zapewnienie mieszkańcom miasta oraz turystom odpowiedniej ilości połączeń lokalnych oraz ponadlokalnych. W zależności od potrzeb mieszkańców oraz uwarunkowań ekonomicznych należy dążyć do funkcjonowania systemu komunikacji zbiorowej, w sposób zapewniający swobodne przemieszczanie się np. do oddalonych

miejsz pracy. W miarę możliwości należy dążyć do utrzymania istniejących połączeń oferowanych przez publicznych oraz prywatnych przewoźników. W uzasadnionych przypadkach rozważyć należy partycypowanie w finansowaniu obsługi lokalnych dojazdów dla mieszkańców.

Drogi i ścieżki rowerowe

W mieście Brańsk ścieżki rowerowe występują wzdłuż drogi krajowej nr 66. Natomiast przez miasto przebiega szlak rowerowy Doliny Nurca, a jego łączna długość w granicach miasta wynosi ok. 7,4 km. Turystyka rowerowa wykorzystuje do swoich przejazdów jezdnie w ramach korytarzy dróg publicznych. W związku z coraz większą popularnością turystyki rowerowej warto dążyć do wyznaczania nowych tras rowerowych oraz budowy odpowiedniej infrastruktury. Wytyczone ścieżki rowerowe w ramach ciągów komunikacyjnych zwiększają atrakcyjność turystyczną miasta i jego okolic, przyciągając miłośników tej formy turystyki. Wzdłuż wschodniej granicy Państwa przebiega szlak rowerowy „Green Velo”, najbliższe usytuowane fragmenty tego szlaku zlokalizowane są w odległości jedynie ok. 30 km od miasta Brańsk. Biorąc pod uwagę liczne zabytki miasta Brańsk, w tym zabytkowy układ przestrzenny, w ramach promocji miasta należy dążyć do powiększenia zasięgu sieci „Green Velo” tak by sięgała do miasta Brańsk.

Kierunkiem rozwoju dróg i ścieżek rowerowych jest wytyczenie przebiegów tras rowerowych wykorzystując istniejący układ dróg publicznych i wewnętrznych. Trasy rowerowe powinny być wyznaczone w terenach wyróżniających się walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi i kulturowymi. Na odcinkach gdzie ruch pojazdów jest wzmożony należy dążyć do jak najszybszego wybudowania infrastruktury zapewniającej bezpieczeństwo oraz komfort podróży rowerzystom. Przy ograniczonych środkach budżetowych najlepszym rozwiązaniem jest wyznaczenie na tych odcinkach ciągów pieszo-rowerowych.

Polityka parkingowa

W zakresie miejsc parkingowych w Studium określono proponowane minimalne ilości miejsc parkingowych dla poszczególnych terenów zabudowy. W planach miejscowych wskazane jest dostosowanie poniższych wskaźników do rzeczywistych potrzeb oraz chłonności terenów, na których miałyby być realizowane, jednakże wskaźniki te nie mogą zostać zmniejszone poniżej określonych w tabeli.

Tabela 1. Wskaźniki parkingowe.

Rodzaj zabudowy	Jednostka odniesienia	Minimalny wskaźnik wyrażony w ilości miejsc
Zabudowa mieszkaniowa	Lokal mieszkalny	1
Zabudowa usługowa	70 m ² powierzchni sprzedaży	1 (nie mniej niż dwa miejsc)

Pozostałe obiekty usługowe	Do ustalenia na etapie planu miejscowego	
Obiekty zabudowy produkcyjnej składowej i magazynowej	3 zatrudnionych	1
	lub	
	300 m ² powierzchni użytkowej	1

10. KIERUNKI ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

W zakresie zaopatrzenia w wodę przyjmuje się zasadę zaopatrzenia ludności w wodę z urządzeń do zbiorowego zaopatrzenia. Długość sieci wodociągowej w Brańsku wynosi 19,2 km oraz obejmuje 860 gospodarstw domowych, co stanowi ok. 99,2% wszystkich budynków mieszkalnych na terenie miasta. Zatem kierunek rozwoju w zakresie sieci wodociągowej to bieżąca konserwacja i modernizacja istniejącej sieci oraz w miarę potrzeb jej rozbudowa w celu przyłączania kolejnych i nowopowstałych budynków. Nowe odcinki wodociągów powinny powstawać przy uwzględnieniu uwarunkowań ekonomicznych. Dla pojedynczych zabudowań rozproszonych, położonych poza zasięgiem sieci wodociągowych preferuje się indywidualny sposób zaopatrzenia w wodę, w oparciu o własne studnie kopane. W uzasadnionych przypadkach lub przy partycypacji inwestorów i mieszkańców możliwa jest rozbudowa sieci wodociągowej dla pojedynczych zabudowań lub niewielkich ich skupisk.

W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków przyjmuje się zasadę uzbrojenia terenów o zwartej zabudowie w urządzenia do odprowadzania i oczyszczania ścieków. Sieć kanalizacji w gminie miejskiej Brańsk ma 20,1 km i obsługuje 830 budynków mieszkalnych. Z sieci korzysta 91,8% ludności miasta. Zatem prawie wszyscy mieszkańcy mają dostęp do miejskiego systemu kanalizacyjnego. W związku z powyższym kierunek rozwoju w zakresie sieci kanalizacyjnej, podobnie jak w przypadku sieci wodociągowej, to bieżąca konserwacja i modernizacja istniejącej sieci oraz w miarę potrzeb jej rozbudowa w celu przyłączania kolejnych i nowopowstałych budynków.

Dla zabudowy położonej poza zwartą strukturą funkcjonalno – przestrzenną, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie nieuzasadniona, gospodarkę ściekową należy prowadzić poprzez gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych lub stosowanie indywidualnych oczyszczalni.

Energia elektryczna

W przyjętym kierunku rozwoju systemu elektroenergetycznego, sieć energetyczna będzie podlegała sukcesywnej modernizacji i ewentualnej przebudowie. Ponadto planowana jest budowa

nowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110kV, której przebieg wskazano na rysunku Studium oraz linii średniego napięcia 15 kV Brańsk - Ciechanowiec. Miasto zaopatrywane jest w energię elektryczną za pośrednictwem sieci średniego napięcia. Zatem wraz z rozwojem terenów zabudowanych należy dążyć do rozwoju sieci poprzez budowę nowych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych. Linie mogą być budowane w formie napowietrznej jak i kablowej.

Dla linii napowietrznych należy wyznaczyć pasy technologiczne (w szczególności dla linii 110kV pas o szerokości 40 m), w których nie powinny być lokalizowane budynki z pomieszczeniami przewidzianymi na pobyt ludzi.

Odnawialne źródła energii

Przy planowaniu skutecznej strategii osiągnięcia zrównoważonego rozwoju należy szeroko promować wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. W mieście Brańsk należy wykorzystać potencjał nasłonecznienia i lokalizować potencjalne źródła energii odnawialnej w postaci np. elektrowni fotowoltaicznych. Zaleca się również rozpowszechnianie informacji na temat korzystnych warunków solarnych w regionie oraz możliwości czerpania z nich korzyści.

Na terenie miasta dopuszcza się realizację wszystkich typów energii odnawialnej z zakresu mikroinstalacji i małych instalacji o mocy do 100 kW za wyjątkiem instalacji wykorzystujących energię wiatru. Co do urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW w niniejszym dokumencie dopuszcza się lokalizację takich urządzeń w terenach PEF oraz w części wskazanych terenów PU, które pokrywają się z granicami obszarów na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię o mocy przekraczającej 100kW.

Gospodarowanie odpadami

W zakresie gospodarki odpadami zakłada się utrzymanie w mieście obecnie funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami, obejmującego selektywną zbiórkę odpadów w gospodarstwach domowych i wywóz przez upoważnione podmioty, w tym również zapewnienie funkcjonowania punktu selektywnej zbiórki odpadów.

Zaopatrzenie w ciepło

W zakresie zaopatrzenia w ciepło wskazuje się potrzebę budowy gazociągu średniego i niskiego ciśnienia, który obsłuży obszary zurbanizowane oraz docelowe tereny przewidziane pod zabudowę. Wymiana instalacji grzewczych w budynkach mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych przyczyni się do poprawy stanu jakości powietrza w mieście. Zakłada się utrzymanie istniejącego systemu ogrzewania budynków użyteczności publicznej w oparciu o ciepło wnętrza ziemi oraz olej opałowy. Natomiast, co do pozostałej zabudowy, również utrzymany zostanie indywidualny sposób ogrzewania budynków w oparciu o paliwa stałe (w większości przypadków).

Z uwagi na możliwość obniżenia kosztów związanych z ogrzewaniem budynków oraz na ochronę środowiska zaleca się przeprowadzenie termomodernizacji budynków oraz w miarę możliwości wyposażanie budynków użyteczności publicznej oraz zamieszkania w indywidualne systemy grzewcze wykorzystujące energię z odnawialnych źródeł energii. Planowana jest realizacja

sieci gazowej średniego napięcia, która w przyszłości zapewni zaopatrzenie w gaz docelowym odbiorcom.

Telekomunikacja i łączność

W zakresie telekomunikacji zakłada się poprawę dostępności do łączności telekomunikacyjnych w mieście. Przewiduje się możliwość lokalizacji masztów antenowych telefonii komórkowej zgodnie z przepisami odrębnymi. W mieście Brańsk funkcjonuje szerokopasmowa sieć polski wschodniej. Wykorzystując powyższe funkcjonujące sieci szerokopasmowe należy stale dążyć do poprawy warunków dostępu do internetu szerokopasmowego na obszarze miasta.

11. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM

11.1. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i ich rozmieszczenie na terenie miasta Brańsk usankcjonowane jest ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego oraz ustaleniami programów rządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. W rozdziale dotyczącym planu województwa w części dokumentu pt. "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" wymieniono inwestycje celu publicznego dotyczące obszaru miasta Brańsk, są to:

- a) budowa stacji WN/SN: „Przemysłowa” gm. Juchnowiec Kościelny, Suchowola, miasto Brańsk (w oparciu o powstałą rozdzielnię sieciową 15/15kV),
- b) budowa linii WN 110kV: Mońki – Suchowola – Dąbrowa Białostocka, Ciechanowiec – Brańsk – Bielsk Podlaski (war. I), Ciechanowiec – Siemiatycze (war. II), Adamowo – Hołowczyce, Kolno – Łyse (woj, mazowieckie), "wcięcie" do linii Dąbrowa Białostocka – Augustów do stacji Augustów II,
- c) budowa linii elektroenergetycznej SN 15 kV Brańsk – Ciechanowiec.

Ponadto obszarami służącymi ponadlokalnym celom publicznym są:

- a) drogi publiczne: krajowa nr 66, wojewódzka nr 681 oraz drogi powiatowe,
- b) obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków,
- c) obszary wartościowe pod względem przyrodniczym i krajobrazowym wskazane do objęcia ochroną prawną, jak Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurzec. Planuje się objąć ochroną całą dolinę rzeczną – dno, terasy i zbocza, a także występujące w jej bezpośrednim sąsiedztwie lasy i łąki.

11.2. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym mają na celu zaspokojenie potrzeb mieszkańców miasta, realizowane będą przede wszystkim na terenach będących własnością miasta Brańsk. W studium wyznacza się następujące obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- obejmujące tereny usług celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej, w tym takie obiekty jak m.in.: szkoły, przedszkola, biblioteki, domy opieki społecznej, ośrodki kultury, obiekty sportu i rekreacji itp.,
- obejmujące budowę, rozbudowę i przebudowę sieci infrastruktury technicznej,
- obejmujące budowę, rozbudowę i przebudowę sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia,
- obejmujące budowę, rozbudowę i przebudowę dróg gminnych publicznych oraz dróg wewnętrznych.

12. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M², OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. ustalają obowiązek określenia w studium obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Są to:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
- obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- obszary przestrzeni publicznej.

W studium wyznaczono dwa obszary, pierwszy we wschodniej części miasta przy drodze krajowej nr 66, drugi przy drodze wojewódzkiej nr 681 (przy wylocie z miasta na północ), na których umożliwia się realizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Obszary te obejmują wydzielania oznaczone symbolem U. Dla tych obszarów sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

W studium nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości oraz obszarów przestrzeni publicznej, wobec czego sporządzenie planów miejscowych w tym zakresie nie jest wymagane.

Ponadto wskazuje się do opracowania planu miejscowego tereny PEF oraz w części PU, na których planuje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

13. OBSZARY, DLA KTÓRYCH MIASTO ZAMIERZA SPORZADZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Obecnie miasto Brańsk posiada pełne pokrycie planami miejscowymi, co zostało szczegółowo przedstawione w części „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”. Przez ostatnie lata plany miejscowe były zmieniane jedynie punktowo. Stanowiły zmianę planu miejscowego, lecz forma zapisu planu miejscowego stanowiła nowe plany miejscowe w granicach objętych zmianą. Biorąc pod uwagę aktualizację Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wskazuje się potrzebę zmiany planu miejscowego dla obszaru całego miasta celem dostosowania do nowej edycji Studium oraz bieżących potrzeb mieszkańców i inwestorów. Z racji znacznej powierzchni obszaru opracowania zaleca się opracowanie planu miejscowego w podziale na dwie części, pierwsza tereny od drogi krajowej nr 66 na południe, natomiast druga od drogi krajowej nr 66 na północ.

W wyniku przyjęcia niniejszych kierunków rozwoju gminy, pod lokalizację różnego rodzaju zabudowy na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazane zostały grunty rolne, dla których możliwa będzie zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne. Jednak należy zaznaczyć, iż większa część terenów przewidzianych pod zabudowę, wskazana została jako obszary oznaczone symbolem M lub MU, które w głównej mierze obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej. Z racji, iż zabudowa zagrodowa utrzymuje rolnicze przeznaczenie gruntu, na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nie oznaczono terenów oznaczonych symbolem MU jako terenów wskazanych do objęcia zmianą przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, gdyż założono, iż tylko sporadycznie tereny te przyjmą inny charakter niż zabudowy zagrodowej.

14. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW

Jako jeden z kierunków rozwoju miasta wskazano tereny, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Do urządzeń tych należą m.in. elektrownie fotowoltaiczne. Teren, na którym przewiduje się lokalizację tego typu urządzeń oznaczono w rozdziale Kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz na

planszy prezentującej Kierunki zagospodarowania przestrzennego symbolem PEF. Ponadto wskazano część terenów zabudowy obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej oznaczonych symbolem PU, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną lub energię geotermalną.

Przyjmuje się, że zasięg stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, wyznaczonych od urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii mieści się w obrębie nieruchomości, na których dopuszczono lokalizowanie tych urządzeń. Zatem granice tych stref są tożsame z granicami terenów, na których dopuszczone są urządzenia (tereny PEF i PU). Jest to podstawowa wytyczna do lokalizacji tego typu zabudowy, zabezpieczająca interes właścicieli nieruchomości sąsiednich i osoby zamieszkujące w pobliżu tego typu inwestycji. Żadna interpretacja zapisów niniejszego Studium nie może prowadzić do zwiększenia zasięgu stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, wyznaczonych od urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, których granice pokrywają się z terenami oznaczonymi symbolem PEF i PU.

Dopuszczona lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, może zostać pomniejszona w ramach terenu PU i PEF oraz precyzyjnie określona jako przeznaczenie podstawowe podczas sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wówczas zmniejszeniu może odpowiednio ulec również strefa ochronna.

W granicach obszarów oznaczonych symbolem PEF dopuszcza się również lokalizację urządzeń i obiektów towarzyszących elektrowni fotowoltaicznej takich jak obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz budynki niezbędne do funkcjonowania elektrowni. Poza terenami oznaczonymi symbolem PEF i PU, zakazuje się lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW.

15. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na obszarze miasta Brańsk wyznaczone zostały obszary szczególnego zagrożenia powodzią w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami). Na podstawie wykonanych analiz i obliczeń określono zasięg przestrzenny zalewu w dolinie rzeki m.in. dla wód o przepływach prawdopodobnych Q1% (raz na 100 lat) wskazane na rysunku Studium, obejmujące w większości tereny niezabudowane łąk i pastwisk. Do czasu objęcia miasta obszarami szczególnego zagrożenia powodzią w ramach projektu ISOK, dla rzeki Nurzec obowiązywało studium ochrony przeciwpowodziowej rzeki Nurzec. Na bazie studium ochrony przeciwpowodziowej wyznaczone zostały w obowiązujących planach miejscowych tereny przewidziane pod zabudowę. W niniejszej edycji Studium, zachowuje się część terenów budowlanych wynikających z planów miejscowych pomimo faktu, iż obecny zasięg szczególnego zagrożenia powodzią Q=1% jest większy w stosunku do danych wynikających ze studium ochrony przeciwpowodziowej i pokrywa się z terenami budowlanymi. Aby minimalizować ryzyko zaleca się aby na terenach budowlanych, które

pokrywają się z obszarami zalewu o przepływach prawdopodobnych $Q=1\%$, na etapie planu miejscowego nieprzekraczalną linią zabudowy ograniczyć możliwość lokalizacji budynków, a powierzchnie te wykorzystać w ramach wskaźników zagospodarowania przestrzennego dla działki budowlanej. W przypadku konieczności lokalizacji budynków w obszarze $Q=1\%$ nakazuje się podłączenie budynków przeznaczonych na pobyt ludzi do kanalizacji sanitarnej.

Rzeka Nurzec obecnie nie jest obwałowana i nie planuje się podejmowania takich działań. Na południu miasta funkcjonuje zbiornik wodny, który pełni ważną rolę retencyjną dla najbliższej okolicy, ponadto w okresie letnim pełni funkcje turystyczno-rekreacyjną.

W granicach administracyjnych miasta nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

16. OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

W granicach administracyjnych miasta Brańsk nie występują udokumentowane złoża kopalin, dla których wyznacza się filar ochronny.

17. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

W granicach administracyjnych miasta Brańsk nie występują pomniki zagłady oraz ich strefy ochronne określone na podstawie ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

18. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Na obszarze miasta nie wyznaczono obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji i remediacji. Wyznaczone tereny funkcjonalne nie wymagają podejmowania wymienionych zadań.

19. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Miasto Brańsk uchwałą nr XXXII/166/18 Rady Miasta Brańsk z dnia 11 czerwca 2018 r. przyjęło zmieniony Program Rewitalizacji Miasta Brańsk. Przed przyjęciem zmienionego programu rewitalizacji Uchwałą nr XXXI/161/18 Rady Miasta Brańsk z dnia 7 maja 2018 r. wyznaczono zaktualizowany obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

Założenia oraz główne cele Programu Rewitalizacji zostały przedstawione w części Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej edycji Studium wskazano granice

obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, który wynika z uchwały nr XXXI/161/18 Rady Miasta Brańsk z dnia 7 maja 2018 r.

Zgodnie z art. 37f ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r., w związku z wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także przyjęcia Programu Rewitalizacji, jeżeli na całości albo części obszaru rewitalizacji obowiązuje plan miejscowy, miejscowy plan rewitalizacji można również uchwalić w wyniku zmiany planu miejscowego. Miejscowy plan rewitalizacji jest szczególną formą planu miejscowego, określa on w zależności od potrzeb:

- zasady kompozycji przestrzennej nowej zabudowy i harmonizowania planowanej zabudowy z zabudową istniejącą;
- ustalenia dotyczące charakterystycznych cech elewacji budynków;
- szczegółowe ustalenia dotyczące zagospodarowania i wyposażenia terenów przestrzeni publicznych, w tym urządzania i sytuowania zieleni, koncepcji organizacji ruchu na drogach publicznych oraz przekrojów ulic;
- zakazy i ograniczenia dotyczące działalności handlowej lub usługowej;
- maksymalną powierzchnię sprzedaży obiektów handlowych, w tym obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o wskazanej w planie maksymalnej powierzchni sprzedaży i ich dopuszczalną liczbę;
- zakres niezbędnej do wybudowania infrastruktury technicznej, społecznej lub lokali.

Wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji jest obszerny powierzchniowo, natomiast zapisy niniejszego Studium, które obowiązują również dla tych obszarów, wpisują się w cele określone w programie rewitalizacji i realizują wytyczne z niego wynikające m.in. poprzez przestrzenne porządkowanie obszaru miasta określając konkretne przeznaczenia terenów.

20. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Nie wskazuje się granic i stref ochronnych terenów zamkniętych ze względu na brak ich występowania w mieście Brańsk.

21. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Rada Miasta Brańsk w dniu 29 czerwca 2020 roku podjęła Uchwałę Nr XI/71/2020 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk, obejmując procedurą planistyczną cały obszar administracyjny miasta. Opracowanie nowego dokumentu studium wynika z potrzeby dostosowania jego treści do aktualnych przepisów i wytycznych z zakresu planowania przestrzennego, a także z potrzeby uwzględnienia składanych przez mieszkańców wniosków.

Opracowanie dokumentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk zostało poprzedzone sporządzeniem odrębnych opracowań pt.

"Analiza potrzeb i możliwości rozwoju miasta Brańsk" oraz "Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe miasta Brańsk". W trakcie opracowania Studium równolegle została opracowana "Prognoza oddziaływania na środowisko".

Opracowanie pt. "Analiza potrzeb i możliwości rozwoju miasta Brańsk" zostało sporządzone w celu kompleksowego określenia uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Pozwoliło ono na ocenę potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględniających:

- analizy uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, demograficznych oraz stanu infrastruktury technicznej,
- prognozy demograficzne,
- analizy możliwości finansowania przez gminę, należących do zadań własnych gminy inwestycji z zakresu sieci komunikacyjnej, infrastruktury technicznej oraz społecznej,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Do opracowania bilansu terenów wykorzystano nowoczesne metody analiz przestrzennych dostępnych w programach GIS, wykorzystano do tego szereg danych geoprzestrzennych, w tym m.in. dane wektorowe ewidencji gruntów i budynków oraz mapy zasadniczej, dane środowiskowe, aktualne ortofotomapy.

Wyrażona w niniejszym dokumencie Studium polityka przestrzenna miasta Brańsk jest rezultatem uwzględnienia wszechstronnych uwarunkowań obejmujących obszar całego miasta, w szczególności uwarunkowań przyrodniczych, środowiskowych, kulturowych oraz społeczno-gospodarczych, przy uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju. Zadaniem sporządzonego Studium jest umożliwienie stałego dążenia do aktywizacji gospodarczej miasta oraz minimalizowania chaosu przestrzennego, dysproporcji oraz barier rozwojowych przy równoczesnym zachowaniu ładu przestrzennego.

Przyjęte rozwiązania w sporządzonym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk wynikają m.in. z:

- uwzględnienia wytycznych zawartych w dokumentach szczebla ponadlokalnego oraz lokalnego, określonych przede wszystkim w:
  - Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego,
  - Planie Odnowy Miasta Brańsk na lata 2016-2020,
  - Programie Rewitalizacji dla Miasta Brańsk,
- informacji zawartych w dokumentach lokalnych z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami,
- informacji obejmujących obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz uwzględnionych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków,
- uwzględnienia wniosków mieszkańców oraz inwestorów w zakresie wyznaczenia terenów inwestycyjnych,
- zaistniałych zmian w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów,
- aktualnie obowiązujących uwarunkowań prawnych.

Sporządzone nowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk jest zgodne z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu

i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

22. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Dokument Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk składa się z:

- części tekstowej oraz rysunkowej pt. "*Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego*",
- części tekstowej oraz rysunkowej pt. "*Kierunki zagospodarowania przestrzennego*".

Kierunki rozwoju miasta warunkowane są diagnozą stanu obecnego zagospodarowania oraz możliwościami realizacyjnymi. W sporządzonym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk na podstawie analizy istniejących uwarunkowań oraz możliwości inwestycyjnych poszczególnych obszarów, wskazano podstawowe tereny funkcjonalne, dla których określono główne i uzupełniające kierunki rozwoju gminy przy uwzględnieniu walorów przyrodniczych, kulturowych, krajobrazowych i środowiskowych. Wprowadzono szereg wytycznych zmierzających do zapewnienia ładu przestrzennego, które należy uwzględnić przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wskazane tereny obejmują:

- 1) Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW
- 2) Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej – MWU
- 3) Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej – MU
- 4) Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej – M
- 5) Tereny rozwoju zabudowy usługowej – U
- 6) Tereny rozwoju zabudowy usług sakralnych – UK
- 7) Tereny rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej – UT
- 8) Tereny rozwoju zabudowy obiektów sportu i rekreacji – US
- 9) Tereny rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej – PU
- 10) Tereny rozwoju obiektów produkcyjnych – elektrownia fotowoltaiczna – PEF
- 11) Tereny rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych - ZD
- 12) Tereny zieleni urządzonej – ZP
- 13) Tereny cmentarzy – ZC
- 14) Tereny wód powierzchniowych – WS
- 15) Tereny lasów – ZL
- 16) Tereny zalesień – ZLZ
- 17) Tereny rolnicze oraz zieleni łąkowej – R
- 18) Tereny parkingów – KS
- 19) Tereny rozwoju zabudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej – IT

W dokumencie Studium dla zachowania przejrzystości określonej polityki rozwoju przestrzennego miasta zawartej w szczegółowo opisanych kierunkach rozwoju wskazuje się ogólne kierunki zagospodarowania przestrzennego, do których należą:

- 1)** intensyfikacja zabudowy poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy o zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej,
- 2)** wspieranie rozwoju rolnictwa wyspecjalizowanego przy jednoczesnej dbałości o walory przyrodnicze i kulturowe gminy,
- 3)** rozwój terenów przemysłowych związanych z przetwórstwem rolno–spożywczym, terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, w sposób umożliwiający funkcjonowanie potencjalnym inwestorom oraz w ramach rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości,
- 4)** rozwój agroturystyki oraz usług sportu, wypoczynku i rekreacji, co przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz będzie stanowić atrakcyjną ofertę dla turystów, przede wszystkim w obszarze nowopowstałego zbiornika wodnego,
- 5)** utrzymanie i bieżąca modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- 6)** dążenie do uświadamiania i edukacji społeczności lokalnej o wartościach dziedzictwa kulturowego i potrzebie ich ochrony,
- 7)** skuteczne i racjonalne działania obejmujące ochronę przyrody oraz krajobrazu,
- 8)** dążenie do polepszania stanu technicznego dróg, a także rozwoju ścieżek rowerowych.

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1. KIERUNKI KSZTAŁTOWANIA STRUKTURY PRZESTRZENNEJ – SYNTEZA USTALEŃ.....	20
RYSUNEK 2. SYSTEM PRZYRODNICZY MIASTA.	23

SPIS TABEL:

TABELA 1. WSKAŹNIKI PARKINGOWE.	38
--------------------------------------	----